



İlham Əliyev Salome Zurabişvili ilə regional əməkdaşlıq barədə fikir mübadiləsi aparıb



Albaniya Azərbaycan üçün dost və qardaş ölkədir



Səfirliklərin açılması əlaqələrin inkişafına əlavə təkan verəcək



İlham Əliyev Qarabağın xilaskarıdır



Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət katibinin köməkçisi Karen Donfridi qəbul edib



Dünyanı daha təhlükəsiz etmək üçün bir-birimizlə yaxından çalışmalıyıq



İlham Əliyev Qlobal Bakı Forumunda bunu bir daha bəyan etdi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin himayəsi altında və Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə iyunun 16-da "Qlobal dünya nizamına təhdidlər" mövzusunda IX Qlobal Bakı Forumu işə başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev forumun açılış mərasimində iştirak edib.

Əvvəlcə xətirə fotosu çəkdirildi. Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldin IX Qlobal Bakı Forumunu açıqca dedi: - Zati-aliləri, Prezident İlham Əliyev.

Zati-aliləri, xanımlar və cənablar.

Mənim adım İsmail Serageldindir. Mən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin İdarə Heyətinin həmsədriyəm. IX Qlobal Bakı Forumunun açılış sessiyasında sizi salamlamaqdan şərəf hissi keçiririk. IX Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində ilk sessiyada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə açılış nitqi üçün söz vermək mənim üçün böyük şərəfdir və bununla da forum öz işinə başlayacaq. Buyurun, zati-aliləri.

Dövlət başçısı forumun açılış mərasimində nitq söylədi.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva 15 İyun - Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı paylaşım edib



Vətənə, millətə, xalqıma məhəbbət, müstəqil Azərbaycan dövlətinə hədsiz məhəbbət mənim həyatımın mənasıdır, məzmunudur.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi instaqram sahifəsində 15 İyun - Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı paylaşım edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımında deyilir: "Uca Tanrı hər zaman xalqımızı qorusun, doğma və sevimli Azərbaycanımıza sülh, əmin-amanlıq və xoş günlər bəxş etsin!"

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı Azərbaycanla əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirir



Şuşa Bəyannaməsinin birinci ildönümünə həsr olunan beynəlxalq konfrans keçirilib



İyunun 15-də Şuşa Bəyannaməsinin birinci ildönümü münasibətilə Şuşa şəhərində "Azərbaycan-Türkiyə strateji müttəfiqlik münasibətləri Qafqaz və region üçün sülh və sabitlik mənbəyidir" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib.





"Qlobal dünya nizamına təhdidlər"

IX QLOBA
BAKİ
FORUMU

16-18 İYUN
2022

BAKİ, AZƏRBAYCAN

NİZAMİ GƏNCƏVİ BEYNƏLXALQ MƏRKƏZİ

Dünyanı daha təhlükəsiz etmək üçün bir-birimizlə yaxından çalışmalıyıq

İlham Əliyev Qlobal Bakı Forumunda bunu bir daha bəyan etdi



ILHAM ALIYEV
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC
OF AZERBAIJAN

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin nitqi

- Çox sağ olun. Sabahınız xeyir, hörmətli dostlar, xanımlar və cənablar.

Hörmətli prezidentlər, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin hörmətli həmsədrləri.

Sizin hamınızı salamlayıram. Bu gün bizimlə olduğunuz görə sizə təşəkkürümü ifadə etmək istəyirəm. Bu gün IX Qlobal Bakı Forumunun açılışıdır və öminəm ki, müzakirələr həmişəki kimi çox məhsuldar olacaq. Çünki bizim böyük auditoriyamız var. Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin üzvləri və forumda iştirak edən qonaqlar öminəm ki, qlobal arenada ən vacib məsələlərə bağlı çox açıq və səmimi müzakirəyə töhfə verəcəklər.

Öminəm ki, müzakirələr və fikir mübadiləsi qlobal gündəlikdə əsas yer alan məsələlərin həllində yeni yanaşmaların işlənilməsinə kömək edəcək. Öz fəaliyyəti ərzində Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi qlobal məsələləri müzakirə edən və geniş beynəlxalq birliyi öz sıralarına qata bilən aparıcı beynəlxalq institutlardan birinə çevrilmişdir. Biz İdarə Heyətinin üzvləri ilə dünən görüşdük

və mənə məlumat verildi ki, IX Forumda demək olar ki, 50 ölkədən nümayəndə, yüksək səviyyəli nümayəndə iştirak edir və bu göstərici bir il bundan əvvəlki göstəricidən xeyli çoxdur. Bu, bizim müzakirələrin cəlbedici olduğunu nümayiş etdirir, bu platformaya ehtiyac olduğunu nümayiş etdirir və o, çox faydalıdır, onun çox mühüm praktiki təsiri var.

Mən öminəm ki, bu gün Bakıda və bazar günü Şuşada müzakirə olunan məsələlər qərar qəbul edən şəxslər üçün vacib olacaq. Çünki bu gün heç vaxt olmadığı kimi, yeni yanaşmaların işlənilməsi üçün hazırlanmış forumlar sırasında yüksək yerdedir, - transformasiyasına verdiyi böyük töhfələr üçün təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Həmçinin İdarə Heyətinin bütün üzvlərinə bu transformasiyada fəal rol oynadıklarına görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

Yeni yanaşmalar haqqında danışıqların görürük ki, ötən ilin no-

yabrına təsadüf edən, burada - "Gülüstən" sarayında keçirilən görüşümüzün bəri dünyanın dəyişməsi aydındır. Dəyişiklik fundamentaldir. Hələ ki proqnozlaşdırılması mümkün olmayan fəsadlarla müşayiət olunur, lakin dünyanın fərqli olacağı aydındır və o, artıq fərqlidir. Buna görə də müzakirələr, fikir mübadilələri, bəzən fərqli fikirlərin ziddiyyətləri yeni yanaşmaların işlənilməsi üçün lazımlıdır. Əlbəttə ki, hər bir ölkə bu prosesə, ilk növbədə təhlükəsizlik tədbirləri ilə bağlı töhfə verməlidir. Çünki təhlükəsizlik məsələləri beynəlxalq arenada, beynəlxalq gündəlikdə duran əsas məsələlərdən birinə çevrilib. Eyni zamanda mən öminəm ki, Avropadakı cari vəziyyəti barədə açıq müzakirələrin aparılması tələb olunur. Qlobal Bakı Forumu olaraq çıxış edir. Bu forum müxtəlif tərəflərin fikirlərini toplayan inklüziv bir forumdur və hesab edirəm ki, bu, belə də olmalıdır. Çünki biz hamımız dünyanı daha da təhlükəsiz etmək üçün bir-birimizlə daha yaxından çalışmalıyıq.

Eyni zamanda mən öminəm ki, gündəlikdə duran məsələlərdən biri beynəlxalq institutların, aparıcı beynəlxalq institutların, aparıcı maliyyə institutlarının ərzaq böhranı ilə mübarizədə rolunun nədən ibarət olması məsələsi olacaq. Çünki bu məsələ labüddür, o, artıq bizi yaxınlaşdır. Beynəlxalq təşkilatlar və aparıcı ölkələr, həmçinin miqrantların potensial artımı ilə bağlı vəziyyətin öhdəsindən gəlməlidirlər. Bu, ərzaq böhranı nəticəsində baş verəcəkdir. Enerji bazarlarındakı vəziyyəti buraya əlavə etsək, bu vəziyyəti proqnozlaşdırmaq çətindir. O, istehsalçılar və istehlakçılar arasında qeyri-bərabərliyə yol açır və bu, həmçinin istehsalçılar üçün də riskdir. Əgər kimə neft və qaz istehsalı edən ölkələrin bu yüksək qiymətlərə görə çox sevindiğini düşünürsən, bu, düzgün deyildir. İstehsalçılar və istehlakçılar arasında maraqlar tarazlığı, sabit bazar - istehsalçılara həqiqətdə bu, lazımdır. Azərbaycanın fəal iştirak etdiyi OPEC+ formatında sözlər buna yönəlib. Bütün bunlar yeni çağırışlardır. Mənim indi dediklərim altı ay bundan əvvəl burada əyləşərək söylədiklərimdən tamamilə fərqli-

dir. Bu, onu göstərir ki, hər şey dəyişə bilər, hər şey dəyişir və heç nə sabit deyil.

Əlbəttə, Azərbaycanın Prezidenti olaraq mən ölkəmizin təhlükəsizliyi ilə bağlı məsələlər üzərində çalışıram və Qarabağ münaqişəsinin həlli, zənnimcə, regionda təhlükəsizlik üçün, regionda sülh üçün bir fürsətdir. Keçən dəfə görüşəndə mən işğal, dağıntı və xalqımızın, demək olar ki, otuz il əvvəlki çökdiyi humanitar böhranla bağlı məsələyə geniş şəkildə toxundum. Bunları təkrarlamaq istəmirəm, bunlar artıq məlumdur. Çünki işğaldan azad edilmiş ərazilərdə o qədər ziyarətçilər - siyasətçilər, ictimai xadimlər, jurnalistlər, vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələri olublar, onlar hər şeyi, erməni işğalından sonra hansı dağıntıların qaldığını öz gözləri ilə görüblər.

Keçən il Nizami Gəncəvi Beynəlxalq mərkəzi sessiyalardan birini Şuşada təşkil etmişdir. Mən buna görə mərkəzə minnətdaram və bizim orada görüşmək imkanımız oldu. Mən qonaqlarımız üçün sanki bir bələdçi olaraq onlara vəziyyəti göstərdim. Bu na görə mən bizim müharibədən

sonrakı vəziyyətə, Qafqazda regional təhlükəsizliklə bağlı yanaşmalarımızı ifadə etmək istəyirəm. Azərbaycan müharibədə qalib gəldi, müharibə ədalətli idi, müharibə labüdü idi və ədalət, beynəlxalq hüququn və Azərbaycan xalqının milli ləyaqətinin bərqərar olunması ilə nəticələndi. İndi biz sülh haqqında danışıq. Həsab edirəm ki, belə uzunmüddətli qarşıdurmadan sonra ədalətli bərqərar edən və təcavüzkarı məğlub edən ölkənin qısa müddət ərzində sülh təklif etməsi dünyada nadir hallardan biridir. Müharibələr tarixinə baxsanız, bir çox hallarda bu mənzərə müşahidə edilmişdir. Nə üçün biz sülhü seçdik? Çünki biz Cənubi Qafqazda sabit, dayanıqlı inkişafı görmək istəyirik. Bu, naməni işğaldan sonra hansı dağıntıların qaldığını öz gözləri ilə görüblər.

Ermənistanla münasibətlərin normallaşması prosesinə gəlinə, biz sülh razılaşması üzərində çalışmağa başlamışıq. Ermənistan cavab vermədi. Sonra biz daha bir addım atdıq. Biz hər iki ölkənin sərhədlərinə və ərazi bütövlüyünə qarşılıqlı hörmət etmək və tanımaq, indi və gələcəkdə hər hansı bir ərazi iddialarından qarşılıqlı şəkildə çəkinmək prinsipi də daxil olmaqla, beynəlxalq hüququn beş əsas prinsipini və bizim təklifin əsasını təşkil edən başqa prinsipləri də irəli sürdük. Bu beş prinsipin Ermənistan hökuməti tərəfindən qəbul edilməsi bizi məmnun etdi. Beləliklə, bu, müsbət dinamika. Lakin indi biz praktiki icraya keçməliyik. Çünki işğal vaxtının tarixindən bildiyimiz əsaslanaraq danışıqlar apararkən bəzən Ermənistan rəsmiləri tərəfindən hətta yüksək səviyyədə ifadə edilmiş sözlərin o qədər də böyük mənada dəşmədiyini bilir. Çünki bizə addımların atılması lazımdır. Azərbaycan artıq öz tərəfindən sülh razılaşması üzrə komissiyasını yaradıb və biz eyni addımı Ermənistan tərəfindən atılmasını da gözləyirik. Bu addım atılan kimi və ya atılan təqdirdə danışıqlar başlayacaqdır.



"Qlobal dünya nizamına təhdidlər"

IX QLOBA
BAKI
FORUMU
16-18 İYUN
2022
BAKI, AZƏRBAYCAN
NİZAMİ GƏNCƏVİ BEYNƏLXALQ MƏRKƏZİ

Dünyanı daha təhlükəsiz etmək üçün bir-birimizlə yaxından çalışmalıyıq

İlham Əliyev Qlobal Bakı Forumunda bunu bir daha bəyan etdi



Əvvəlki 2-ci səh.

Biz, həmçinin sərhədimizin delimitasiyasına başlanılması ilə bağlı təklif irəli sürdük. Çünki sərhədimizin ən böyük hissəsi də işğal altında idi və orada heç vaxt delimitasiya aparılmamışdır. Buna görə də bu proses də başlanılıb və Azərbaycan-Ermənistan sərhəd komissiyasının birinci birgə iclası keçən ay sərhəddə baş tutmuşdur. Hər iki tərəfin sərhəddə görüşməsi də rəsmi xarakter daşıyırdı. Bu, həmçinin bu məsələdə irəliləyişin olacağına dair mühüm mesaj idi. Əlbəttə ki, biz bu yolun uzun olduğunu anlayırıq, lakin bu proses artıq başlayıb. Eyni zamanda biz kommunikasiyaların açılması ilə bağlı Ermənistanın 2020-ci il 10 noyabr tarixli imzalanmış üçtərəfli Bəyanatına əməl etməyini gözləyirik ki, Azərbaycanın Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə əlaqəsi olsun. Ermənistan tərəfindən kapitulyasiya aktının imzalanmasından bəri bir il yarımından çox vaxt keçib, lakin əfsuslar olsun ki, indiyədək heç bir çıxış təmin olunmayıb. Bu, qəbul edilməlidir.

Birincisi, bu, Ermənistan tərəfindən üçtərəfli Bəyanatın müddələrinin pozulmasıdır və bu, regionda sənədi bəzən balans yaradır. Çünki eyni bəyanatda əsasən, Azərbaycan Ermənistanla Azərbaycanın erməni əhalisinin yaşadığı Qarabağ bölgəsinə maneəsiz çıxışın təmin olunması üçün üzərinə öhdəlik götürdü. Beləliklə, bir il yarım ki, ermənilər Laçın yolundan istifadə edirlər və maneəsiz əlaqəyə malikdirlər. Azərbaycanlılar isə Ermənistan ərazi-

sindən keçən yoldan, bizi Naxçıvanla birləşdirən Zəngəzur dəhlizindən istifadə edə bilmirlər. Bu, ədalətsizdir və biz bununla razılaşmayacağıq. Ermənistan tərəfindən bizə belə bir əlaqə yolunun verilməsi məsələsinin məqsədyönlü şəkildə gecikdirilməsi səmərəsizdir. Bu, mənə əvvəlki danışıqlar dövrünü xatırladır ki, Ermənistan o zamanlar vaxt udmaq üçün davamlı olaraq bütün məsələləri gecikdirirdi. Bu, nə ilə nəticələndi? Nəticə həm dəyiş meydanında, həm də siyasi arenada tam məğlubiyyət oldu. Nəticə o oldu ki, Ermənistanın ideoloji bazası tamamilə darmadağın edildi. Otuzillik işğal dövrü erməni xalqını heç də xoşbəxt etmədi. Əksinə, onlar dünya ictimaiyyətinin gözündə işğalçı və təcavüzkar oldular. Mühərribə başa çatdıqdan sonra artıq hər kəs görə bilər ki, onlar işğal dövründə oraları necə viran qoyublar.

Beləliklə, Zəngəzur dəhlizinin açılması məsələsinin ən qısa zamanda həlli gələcək regional sülhün fundamental elementlərindən biridir. Əgər bizə bu əlaqə yolu təqdim edilməyəcəksə, sülh haqqında danışıq çətin olacaq və Azərbaycanın Ermənistanla birgə yaşayış və normal qonşuluq münasibətlərinin qurulmasına yönəlmiş bütün səyləri uğursuz olacaq. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, bu, vacib məsələdir, Azərbaycanın bunu tələb etməyə haqqı var. Birincisi, Ermənistan hökuməti müvafiq bəyanatı imzalayıb. İkincisi, Azərbaycan müharibədə qalib gəlib və işğaldan əziyyət çəkmiş ölkə olaraq bizim bunu tələb etməyə mənəvi haqqımız var.

Diqqətinizi cəlb etmək istədiyim digər bir məsələ Azərbaycanda yaşayan ermənilərlə bağlıdır. Mənim, Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti və Ermənistanın baş naziri Paşinyanın Brüsselə baş tutmuş üçtərəfli görüşümün nəticələrinə dair cənab Şarl Mişel tərəfindən yayılmış bəyanatda aydın şəkildə deyilir ki, Qarabağda yaşayan erməni əhalisinin də hüquqları və təhlükəsizliyi nəzərə alınacaq. Biz bunu tam şəkildə dəstəkləyirik. Azərbaycanın bütün əhalisinin hüquq və təhlükəsizliyi Konstitusiyaya əsaslanır. Ermənistanın Ermənistanın əhalisi üçün status tələb etməni heç də ən böyük milli azlıq deyil. Yəni, bizim Konstitusiyamıza görə, bütün millətlərin nümayəndələri bərabər hüquqa malikdir, o cümlədən illər boyu Azərbaycanda yaşayan ermənilər. Bəli, hüquqlar və təhlükəsizlik məsələləri tərəfimizdən təmin ediləcək. Lakin, təəssüflərlə olsun ki, biz Ermənistan hökuməti tərəfindən dırnaqarası Dağlıq Qarabağın statusu ilə bağlı fikirlərinin səsəndirilməsinin şahidi oluruq.

Bu, tamamilə səmərəsizdir və Ermənistanın özü üçün təhlükəlidir. Dağlıq Qarabağ mövcud deyil. Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti Azərbaycan parlamentinin qərarı ilə 1991-ci ilin sonlarında ləğv edilmişdir. Bizim ərazimizdə belə bir inzibati struktur yoxdur. Bu sərbəddən, dırnaqarası statusla bağlı istənilən istinad yeni qarşıdurma gətirib çıxaracaq. Ermənistan hökuməti bunu anlamalı və tarixi yenidən yazmaq cəhdlərindən çəkinməlidir, çünki tarix artıq yazılıb. Status məsələsinin gündəmə gətirilməsi ilə bağlı şifahi rə-

zəlik var idi. Təəssüflərlə olsun ki, bu, baş verir və bunun çox ciddi nəticələri ola bilər. Ermənistan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü sual altına qoyacaqsa, Azərbaycan üçün Ermənistanın ərazi bütövlüyünü sual altına qoymaqdan başqa çıxış yolu olmayacaq. Tarixi nöqtəyi-nəzərdən bizim bunu etməyə hüququmuz var. Ötən əsrin tarixində aydın göstərilir ki, 1920-ci ilin noyabrında, Azərbaycanın sovetləşdirilməsindən altı ay sonra sovet hakimiyyəti Azərbaycanlılar Qərbi Zəngəzurdə öz-özünə ayrılmaq istədikləri üçün status tələb etməsinə. Həmin ərazilərin əhalisi tamamilə ermənilərləndirilib. Bu yanaşma çıxılmaz vəziyyətə gətirib çıxaracaq və hesab edirəm ki, Ermənistan hökuməti İkinci Qarabağ müharibəsinin dərslərini unutmamalıdır. Həmin dərslər yaxın gələcəkdə Azərbaycanı qoruyacaq və Ermənistanı məğlub edəcək. Sizin bilməyinizi istədiyim digər bir məsələ ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyəti barədə fərziyyələrlə bağlıdır. Minsk qrupu 1992-ci ildə təsis edilmişdir və onun mandatı münasibətlərin həllinə yardım etmək üçün ibarət olub. Lakin faktiki olaraq onun fəaliyyəti sərbəst şəkildə təsəvvür edilə bilər. ATƏT-dən mandat almış bu qrup 28 il ərzində heç bir nəticə əldə etməyib. Azərbaycan Qarabağ münaqişəsini həll etdikdən sonra Minsk qrupunun fəaliyyəti ilə bağlı tələb etməyə haqqımız var.

Xüsusilə Rusiya-Ukrayna müharibəsindən sonra aydındır ki, Minsk qrupunun üç həmsədr ölkəsi bir araya gələ bilməz və biz bununla bağlı artıq mesajlar almışıq - bu qrupun həmsədrlik institutu fəaliyyət göstərməyəcək. Yəni, Minsk qrupu funksiyasını itirib. Bunu yenidən dirçəltmək cəhdləri də səmərəsizdir. Düşünürəm ki, bunun ən yaxşı yolu Minsk qrupuna əlavə deməkdir. Təşəkkür edirik və əlavə. Yox, yalnız əlavə demək olar. Yəni, 30 il kifayətdir, təqəddür çıxmaq vaxtıdır.

Bizim mövqeyimiz ondan ibarətdir ki, Minsk qrupu ilə bağlı Ermənistan və ya digər ölkədə hər hansı fərziyyə Azərbaycanla əlaqə qıyıcı doğurur. Biz münaqişəni həll etdik, Minsk qrupu tərəfindən hazırlanmış və Madrid prinsipləri adlandırılan prinsiplər öz həllini tapıb və artıq biz Ermənistanla münasibətləri normallaşdırmaq üçün sülh sazişini imzalamaq üzərində çalışmalıyıq. Hesab edirəm ki, hər iki tərəf xoş məramla çalışsa, biz sülh sazişini bir il ərzində imzalaya bilərik. Daha sonra Qafqaza sülh gələcək. Bizim Qafqazla bağlı baxışımız itqərasiya və əməkdaşlıqdan ibarətdir və Azərbaycan bir neçə dəfə buna start verməyi, ilkin addımları atmağı təklif edib. Biz bu məsələ ilə bağlı gürcüstanlı həmkarlarımızla məsləhətləşməyə aparmışıq və Gürcüstan hökuməti də bu ideyanı dəstəkləyir - Gürcüstanda Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistan xarici işlər nazirləri səviyyəsində üçtərəfli görüşün keçirilməsi və dialoqun başlanılması. Təəssüflərlə olsun ki, Ermənistan bundan imtina edir. Bunun səbəbini bilmirəm və buna qane-

edici izahat tapa bilmirəm. Bildiyimə görə, buna bənzər təşəbbüslər bəzi Avropa təsisatları tərəfindən də irəli sürülüb. Lakin yenə də imtina edilib. Ermənistan Cənubi Qafqazda sülh istəmir, istədiyi nədir? Onlar növbəti müharibə istəyirlərsə, bu, onlar üçün fəlakət olacaqdır və onlar bunu yaxşı anlayır. Hesab edirəm ki, Ermənistan hökuməti və oradakı revanşist qüvvələr aydın şəkildə dərk edirlər ki, bu, onların dövlətçiliyinin sonu olacaq. Beləliklə, biz Ermənistanı aydın cavab almalyıq ki, onlar Cənubi Qafqazı necə görürlər? Bizim mövqeyimiz aydındır. Gürcüstan hökumətinin də mövqeyi aydındır ki, biz dialoq və təmaslara start verməliyik. Ancaq, əlbəttə ki, Ermənistanla bu, mümkün olmayacaq. Xüsusilə, cari vəziyyəti nəzərə alaraq, regional əhəmiyyətli məsələlərin müzakirəsinə ehtiyac var - ətraf mühitin qorunması, Azərbaycan ərazisində təbiətin ciddi çirklənməsinə səbəb olan transsərhəd çaylar, nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq, tranzitlə bağlı yeni imkanlar. Nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycan Zəngəzur dəhlizinin öz ərazisindən keçən hissəsinin yekunlaşdırılmasına yaxındır. Yeni marşrutlar və enerji təhlükəsizliyi də bu sıradadır. Hesab edirəm ki, işə başlamağın vaxtıdır. Biz 30 il itirdik və erməni işğalı olmasa idi, düşünürəm ki, Cənubi Qafqaz bu gün daha müasir, dinamik və daha geniş iqtisadi potensiala malik region ola bilərdi.

Enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı bir neçə kəlmə demək istərdim. Çünki bu da qlobal gündəliyin aktual məsələlərindəndir. Azərbaycanın enerji resurslarına ehtiyac

artmaqdadır. Bu il fevral ayının 4-də "Gülistan" sarayında "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının illik toplantısını keçirdik və gələcək addımlarımızı müzakirə etdik. Lakin Avropada vəziyyət kəskin şəkildə dəyişib və Azərbaycanın karbohidrogen ehtiyatlarına tələbat artır. Biz bir çox ölkənin artan tələbatını təmin etmək üçün əlimizdən gələni edirik. Son bir neçə ay ərzində bir çox Avropa ölkəsindən qaz təchizatı ilə bağlı bizə müraciətlər daxil olub. Əlbəttə, bu, asan məsələ deyil. Çünki əvvəlcə həmin qaz hasil edilməlidir və biz qaz hasilatını artırmağı planlaşdırmırıq. Hazırda bu məsələ ilə bağlı biz Avropa Komissiyası ilə çalışırıq. Biz Avropa Komissiyası ilə enerji dialoquna start vermişik. Burada yalnız qaz deyil, neft, elektrik enerjisi və hidrogen daxildir. Bərpaolunan enerji ilə bağlı Azərbaycanda böyük potensial var.

Biz dünən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin İdarə Heyətinin üzvləri ilə bu məsələni ətrafı müzakirə etdik. Biz artıq bu işlərə başlamışıq. Biz bu səyləri davam etdirməyi planlaşdırırıq və bir il yarımından sonra 700 meqavattadən artıq külək və günəş enerjisi həcmi istifadə oluna biləcəkdir. Bu, yalnız başlanğıcdır. Potensial daha böyükdür. Artıq biz 4 qəqavat enerji həcmi ilə bağlı razılaşma imzalamışıq, ancaq tökcə Xəzər dənizinin potensialı 157 qəqavattadən ibarətdir. Bu, nəhəng həcmdir və şübhəsiz ki, Azərbaycan yaşıl enerji zonasına çevriləcək və bərpaolunan enerji sahəsində beynəlxalq enerji bazarında ciddi oyunçu olacaqdır.



"Qlobal dünya nizamına təhdidlər"

IX QLOBA
BAKI
FORUMU

16-18 İYUN
2022

BAKI, AZƏRBAYCAN

NİZAMİ GƏNCƏVİ BEYNƏLXALQ MƏRKƏZİ

Dünyanı daha təhlükəsiz etmək üçün bir-birimizlə yaxından çalışmalıyıq

İlham Əliyev Qlobal Bakı Forumunda bunu bir daha bəyan etdi



Əvvəli 3-cü səh.

Sizin çox vaxtınızı almaq istəmirəm. Çıxışımı burada yekunlaşdırıram. Sizə bir daha xoş gəlmisiniz deyirəm. Bizimlə bir yerdə olduğunuza görə sağ olun. Forumun işinə uğurlar arzulayıram və öminəm ki, bu, həmişəki kimi belə də olacaqdır.



Sonra Latviyanın sabiq Prezidenti, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri Vayra Vike-Freyberqa çıxış edərək dünyada hazırkı geosiyasi vəziyyət haqqında danışıq, münaqişələrin aradan qaldırılması, müharibələrin baş verməməsi üçün beynəlxalq səviyyədə sözləri birləşdirməyin vacibliyini vurğuladı.

Təhlükəsizlik, yeni dünya nizamı və sülhə nail olmanın yolları barədə qənaətinin bölüşən Vayra Vike-Freyberqa dedi:

- Biz Bakıda IX Qlobal Forumu evsahibliyi edən ölkənin Prezidenti tərəfindən səmimi qarşılandıq. Bu auditoriya qarşısında çıxış etmək üçün vaxt ayırdığına və Azərbaycanın ərazilərini işğaldan azad etməyə müvəffəq olandan indiyədək baş verən mühüm tarixi hadisələrə aydınlıq gətirdiyinə görə cəsarətli Prezidentə təşəkkür edirik. Onun öz evini, yurd-yuvasını, doğma torpağını itirmiş insanlara verdiyi ümid, sözsüz ki, ilhamvericidir.

Latviyanın sabiq Prezidenti Azərbaycanla Ermənistan arasında sülhə nail olunması istiqamətində atılan addımları təqdirəlayiq hesab etdiyini bildirdi. Bu baxımdan Avropa İttifaqının da sözlərini müsbət qiymətləndirən Vayra Vike-Freyberqa dedi:

- Prezident Əliyevin vurğuladığı kimi, danışıqlarda iştirak etmək üçün xoş məram, onun ölkəsi tərəfdən xoş məram, zənnimcə, irəliləyiş üçün nəyin lazım olduğunu nümunəsidir.

Vayra Vike-Freyberqa Azərbaycanın dünyadakı münaqişələrin həllinə yanaşmasını müsbət dəyərləndirərək vurğuladı:

- Düşünürəm ki, Prezident Əliyevdən eşitdiyimiz əsas məqamlar üzləşdiyimiz böhranlara baxış tərzini müəyyənləşdirir.

Müharibə və təhdidlərin beynəlxalq səviyyədə bir sıra ciddi problemlər doğurduğunu bildiren Vayra Vike-Freyberqa münaqişələrin həlli yollarının tapılması baxımından forumun işini yüksək qiymətləndirdi.

Latviyanın sabiq Prezidentinin fikirlərinə şərik olan Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldin onlara yaradılan şəraitə görə təşəkkür edərək dedi:

- Mən də fürsətdən istifadə edərək bu illər ərzində həm Qlobal Bakı Forumunda, həm də Nizami Gəncəvi Mərkəzinin digər toplantılarında bizim üçün azad məkan yaratdığına görə Prezident Əliyevə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Demək istəyirəm ki, Azərbaycan Prezidentinin himayəsi altında biz hər zaman fərqli fikirləri dinləmək, təcrübəli və xoşməramlı insanların ideyalarını irəli sürmələri üçün özümüzü azad hiss etmişik.



Albaniya Prezidenti İlir Meta beynəlxalq səviyyədə problemlərin ədalətli həlli üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatının rolunu gücləndirilməsinin vacibliyini vurğuladı. O, müharibələrin baş verməməsi üçün dünya güclərini beynəlxalq səviyyədə artırıma çağırırdı. Belə müzakirələr

üçün yaratdığı şəraitə görə Azərbaycan hökumətinə minnətdarlığını bildiren Prezident İlir Meta qeyd etdi:

- Mən fürsətdən istifadə edərək göstərdiyi dəstəyə, Albaniya və regionumuzda Trans-Adriatik və İonik-Adriatik boru kəmərlərinin uğurlu icrasına görə Azərbaycan

cana və Prezident Əliyevə bir daha minnətdarlığımı bildirirəm.

Pandemiya ilə bağlı imkanları birləşdirməyin, beynəlxalq səviyyədə inteqrasiyanı gücləndirməyin və əməkdaşlığı genişləndirməyin vacibliyini vurğulayan İlir Meta Bakıda təşkil olunan bu mühüm tədbirin təş-

kilatçılıqlarına bir daha minnətdarlığını çatdırdı.

Sonra Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin sədri Şefik Cəfərov çıxış edərək dedi:

- Möhtərəm Prezident Əliyev, mən Qarabağın bərpası işlərində Sizə uğurlar arzulayıram. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra

əldə etdiyiniz razılaşmaların tam həyata keçirilməsində və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün beynəlxalq hüquq çərçivəsində qorunmasında Sizə uğurlar arzulayıram.

Şefik Cəfərov gələcək dünyamızın münaqişəsiz və təhlükəsiz olması üçün beynəlxalq əməkdaşlığı gücləndirməyin vacibliyini vurğuladı. O, konkret faktlar əsasında BMT-də islahatların aparılmasının zərurətini diqqətə çatdırdı.

Daha sonra çıxış edən Gürcüstan Prezidenti Salome Zourabichvili sülh, təhlükəsizlik, fundamental insan hüquqları, ərzaq və enerji çatışmazlığı problemi barədə qənaətinin bölüşdü. O, Cənubi Qafqazda sülhün bərqərar edilməsinin günümüzün əsas məsələlərindən olduğunu vurğulayaraq bildirdi:

- Mən Avropa İttifaqının Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh danışıqları və etimad yaratmaq prosesindəki iştirakını alqışlayıram.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus da müzakirələrdə iştirakından məmnunluğunu bildirdi. Dünyada peyvəndləmə ilə bağlı xeyli iş görülsə də, bunun hələ də yetərli olmadığını vurğulayan Tedros Qebreyesus beynəlxalq səhiyyə sisteminin əsaslı şəkildə təkmilləşdirilməsi zərurətini vurğulayaraq dedi:

- Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı olaraq, pandemiya ilə mübarizədə Azərbaycanın gördüyü işlər yüksək qiymətləndirilməlidir.



"Qlobal dünya nizamına təhdidlər"

IX QLOBAL BAKI FORUMU
16-18 İYUN 2022
BAKI, AZƏRBAYCAN
NİZAMİ GƏNCƏVİ BEYNƏLXALQ MƏRKƏZİ

Dünyanı daha təhlükəsiz etmək üçün bir-birimizlə yaxından çalışmalıyıq

İlham Əliyev Qlobal Bakı Forumunda bunu bir daha bəyan etdi



Əvvəli 4-cü səh.

Mən Azərbaycanda yoluxma və ölüm sayının pandemiyanın əvvəlindən bu yana ən aşağı həddə olduğunu görməyə çox şadam.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru müharibələrin ağır nəticələrinin dünya səhiyyəsinə də mənfi təsirlər göstərdiyini qeyd etdi. Bildirdi ki, bu baxımdan konkret tədbirlər həyata keçirilməlidir.

Türkiyənin sabiq Baş naziri **Binəli Yıldırım** çıxış edərkən dedi:

- Hörmətli sədr, çıxışımın əvvəlində bizə yüksək qonaqpərvərlik göstərən möhtərəm cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin ənənəyə çevirdiyi bu forumda iştirak etməkdən məmnunluğumu bildirir və bu tədbirə dəvətə görə hörmətli İsmail Serageldinə və xanım Vayra Vike-Freyberqaya minnətdarlığımı bildirirəm.

Binəli Yıldırım Türkiyənin beynəlxalq ədalətin bərpası üçün ardıcıl və kompleks işlər gördüyünü konkret faktlar əsasında diqqətə çatdırdı. O, Cənubi Qafqazın sülh, dostluq və əməkdaşlıq meydanına çevrilməli olduğunu xüsusilə vurğulayaraq bildirdi:

- Bunun bir çox nümunəsi var. Hörmətli Prezident İlham Əliyevə



BINƏLİ YILDIRIM



minnətdarlıq edərək dedi:

- Mən səmimi qarşılama və qonaqpərvərliyinə görə zati-alilərdən Prezident Əliyevə və IX Qlobal Forumu təşkil etdiyinə görə Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Mən, həmçinin əvvəllər dəfələrlə səfərdə olduğum, qədim tarixə malik, müasir şəhər olan Bakıya yenidən gəldiyimə görə çox şadam və buradakı dəyişikliyi bir daha görməyi səbirsizliklə gözləyirəm.

Pandemiyanın dünyadakı sosial bərabərsizliyi daha qabarıq üzə çıxardığını və bu problemin öhdəsindən uğurla gəlmək üçün beynəlxalq ictimaiyyətin səylərini gücləndirməsinin vacibliyini

qeyd edən Tatyana Valovaya bu istiqamətdə BMT-nin üzərinə düşən vəzifələrin öhdəsindən gəlmək üçün görülən işlərdən danışdı. O, COVID-19-un planetdə yaratdığı fəsadların aradan qaldırılması istiqamətində görüləcək bir çox işlərin olduğunu bildirdi.

Ərəb Liqasının səkkizinci baş katibi, Misirin sabiq xarici işlər naziri **Əhməd Əbul Qeyt** forumun mövzusunun müzakirə baxımından əhəmiyyətli olduğunu bildirdi. O, Qlobal Bakı Forumuna davamlı dəstəyinə və qonaqpərvərliyə görə Azərbaycan Prezidentinə minnətdarlıq edərək dedi:

- İcazənizlə, ilk növbədə qısaca olaraq Prezident İlham Əliyevə müraciət edirəm. Cənab Prezident,



AHMED ABOUL GHEIT

mən ilk dəfədir ki, Bakı Forumunda iştirak edirəm. Misirin xarici işlər naziri qismində bu şəhərdə üç dəfə səfərdə olmuşam. Sonuncu dəfə 2009-cu ildə burada olmuşam. Lakin cənab Prezident, bu şəhərdəki inkişafın məni nə qədər heyrləndirdiyini Sizə bildirməliyəm. Siz onu böyük, müasir şəhərə çevirmisiniz və mən Sizin nailiyyətlərinizi alqışlayıram.

Misirin sabiq xarici işlər naziri böhranların və qeyri-müəyyənliklərin yaşandığı dünyada sülhə nail olunması, daha təhlükəsiz dünyanın qurulması üçün vacib addımların atılmasını zəruri olduğunu vurğuladı.

Sonda çıxış edən Nizami

Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldin forumun işinə uğurlar arzulayaraq dedi:

- Cənab Prezident bizim xəyal etməyə cəsarətimiz olmalıdır və biz xəyallarımızın gücünə inanmalıyıq, lakin biz indiki və gələcək zamanın reallıqlarına kök salmalıyıq. Biz daha böyük şəxslənməyə yaşamaq üçün hamımızın irəlilədiyi bir vaxtda münaqişədən sülhə doğru, qorxudan təhlükəsizliyə doğru və milli təhlükəsizlikdən insan təhlükəsizliyinə doğru irəliləyə biləcəyimizi təmin etməliyik.

Cənab Prezident, Qlobal Bakı Forumunda Siz bizə bu məkanı və azadlığı vermişiniz və biz əcdadlarımızın müdriyyətinə layiq olmağa, ola bilsin, bizdən sonra gələn nəsillərimizə töhfə verməyə çalışaraq şəxslənmə ilə bağlı müzakirələrin aparılacağına səbirsizliklə gözləyirik. Bununla da, cənab Prezident, bizə bu qədər çox vaxt ayırdığınızı üçün Sizə təşəkkürümü bildirmək və Qlobal Bakı Forumunu rəsmi olaraq açıq elan etmək istəyirəm. Sizinlə birlikdə olmaq və forumun sonunda Sizə mürüzə etmək ümidi ilə. Təşəkkür edirəm. İclası bağlı elan edirəm.

Forum işini panel iclaslarla davam etdirib.

Qeyd edək ki, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi qlobal problemlərin həlli yollarını araşdıraraq və bu barədə dünya ictimaiyyətini məlumatlandırmaq üçün beynəlxalq mərkəzə çevrilib. Məhz bunun nəticəsidir ki, mərkəzin təşkil etdiyi tədbirlərə maraq ildən-ilə artmaqdadır.

Bu dəfə "Qlobal dünya nizamına təhdidlər" mövzusunda həsr olunan Qlobal Bakı Forumunda 50-dən çox ölkənin, eləcə də nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri iştirak edirlər. İyunun 18-dək davam edəcək forumda qlobal dünya nizamını təhdid edən mühüm problemlər, o cümlədən dünyada təhlükəsizliyin və sülhün təmin olunması üçün perspektivlər, enerji təhlükəsizliyinə yaranan təhdidlərin həlli yolları, həssas bölgələrdə sülh, əməkdaşlıq və inteqrasiya, qloballaşan dünyada artan ədalətsizliklər, yoxsulluğun qarşısının alınması üçün qida və kənd təsərrüfatı sektorunun transformasiyası kimi mühüm mövzularda somərəli müzakirələr aparılacaq.

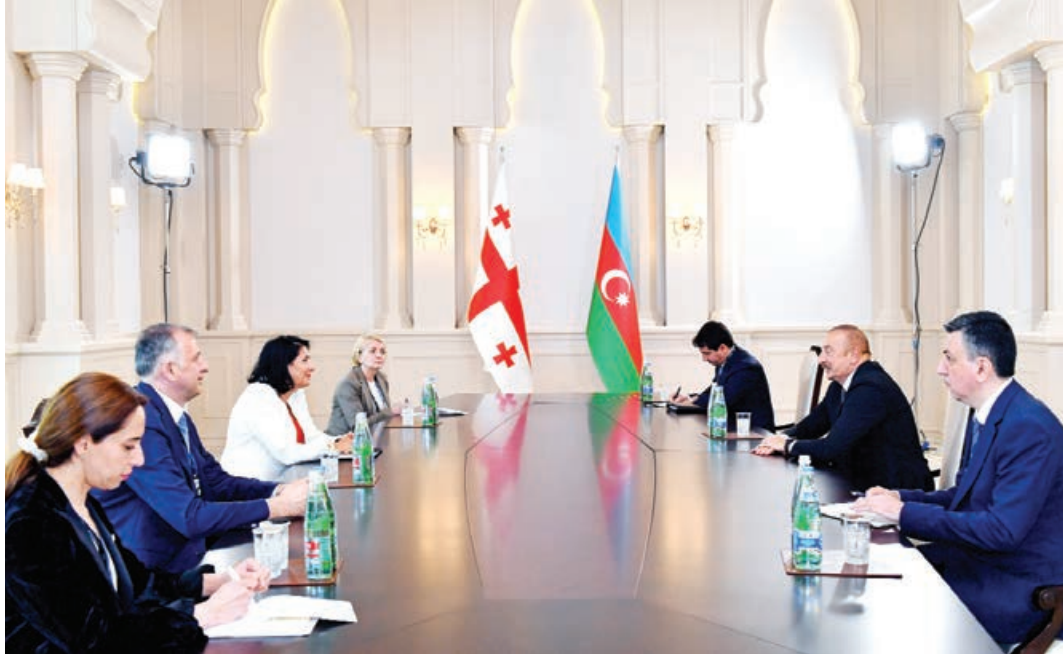


İlham Əliyev Salome Zurabişvili ilə regional əməkdaşlıq barədə fikir mübadiləsi aparıb

İyunun 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Gürcüstan Prezidenti xanım Salome Zurabişvili ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Prezident Salome Zurabişvili IX Qlobal Bakı Forumunun uğurla keçirilməsi münasibətilə Prezident İlham Əliyevə təbriklərini çatdırdı.

Söhbət zamanı regional əməkdaşlıq və ikitərəfli gündəlikdə duran məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparıldı. Həmçinin neqliyyat, enerji məsələlərinə toxunuldu, tranzit sahəsində yeni imkanların yaradıldığı qeyd edildi.



Albaniya Azərbaycan üçün dost və qardaş ölkədir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 16-da Albaniya Respublikasının Prezidenti İllir Meta ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Albaniya Prezidenti Bakı şəhərində inkişaf proseslərinin onda dərin təəsürat yaratdığını bildirdi və son səfərindən keçən dövrdə Azərbaycan paytaxtının daha da gözəlləşdiyini şahidi olduqlarını dedi. Prezident İlham Əliyev və Azərbaycan xalqına yeni uğurlar arzulayan Albaniya dövlətinin başçısı TAP layihəsinin müvəffəqiyyətlə başa çatdırılması ilə əlaqədar Azərbaycan Prezidentinə təşəkkürünü bildirdi. Prezident İllir Meta işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə həyata keçirilən genişmiqyaslı quruculuq işlərində Azərbaycana uğurlar arzuladı. Albaniya və Azərbaycan xalqlarının qardaş



xalqlar olduğunu deyən İllir Meta gələcək illər arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasını 30 illiyinin qeyd edəcəyini məmnunluqla bildirdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev IX Qlobal Bakı Forumunda iştirakına görə Albaniya Prezidenti İllir Metaya təşəkkürünü bildirdi. Dövlətimizin başçısı Albaniyanın həmişə olduğu kimi, İkinci Qarabağ müharibəsində

də də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə verdiyi dəstəyi yüksək qiymətləndirdi və vurğuladı ki, bu, Albaniyanın Azərbaycan üçün dost və qardaş ölkə olduğunu bir daha göstərir.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə dağıntıların miqyasının çox böyük olduğunu qeyd edən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, xarici jurnalistlər, siyasətçilər və digər

rəsmi şəxslər həmin ərazilərə səfər edərək bunun şahidi olurlar. Azərbaycanın mina problemi ilə üzlaşdığını deyən dövlətimizin başçısı indiyədək 220-dən çox şəxsin mina hadisələri nəticəsində həlak olduğunu və ya xəsarət aldığını vurğuladı.

Söhbət zamanı iqtisadi, ticarət, enerji və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olundu.

Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət katibinin köməkçisi Karen Donfridi qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 15-də ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisi Karen Donfridi qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Karen Donfrid ABŞ Dövlət katibi Entoni Blinkinin salamlarını Prezident İlham Əliyevə çatdırdı.

Dövlətimizin başçısı salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Entoni Blinkinə çatdırmağı xahiş etdi.

Görüşdə əlaqələrimizin gündəliyinin geniş olduğu qeyd edildi, onun enerji sahəsində əməkdaşlıq, regionda təhlükəsizlik, postmünaqişə dövrü, Azərbaycan və Ermə-



nistan arasında əlaqələrin normalaşdırılması və digər məsələləri əhatə etdiyi bildirildi. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, Azərbaycan Cənubi Qafqazı əməkdaşlıq regionu kimi görmək istəyir.

Prezident İlham Əliyev ABŞ Prezidenti Cozef Baydenin Azərbaycanın Müstəqillik Günü münasibətilə və "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində ona ünvanladığı məktublarda, həmçinin özünün Cozef Baydenə maktubunda

qeyd olunmuş məsələlərin ikitərəfli münasibətlərin inkişafı baxımından önəmini vurğuladı.

Söhbət zamanı əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Sonda xatirə şəkli çəkilirdi.

IX Qlobal Bakı Forumu beynəlxalq əməkdaşlığı genişləndirmək işinə töhfədir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 15-də Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədrləri Vayra Vike-Freyberqanı və İsmail Serageldini, keçmiş dövlət və hökumət başçıları, mərkəzin İdarə Heyətinin üzvlərini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Prezident İlham Əliyevin Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin fəaliyyətinə verdiyi dəstək yüksək qiymətləndirildi.

Paytaxtımızda keçiriləcək IX Qlobal Bakı Forumunun əhəmiyyəti vurğulandı, bu tədbirdə dünyanın müxtəlif ölkələr-



rindən xeyli sayda qonağın iştirak etdiyi qeyd olundu və forumun beynəlxalq əməkdaşlığı genişləndirmək işinə töhfə verəcəyini əminlik ifadə edildi.

Söhbət zamanı Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin dünyada nüfuzunun artdığı və aparıcı beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrinin ge-

nişləndiyi məmnunluqla qeyd olundu.

Görüşdə əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

Səfirliklərin açılması əlaqələrin inkişafına əlavə təkan verəcək

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 16-da Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədri Şefik Caferoviç ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Prezident İlham Əliyev ölkəmizə səfər etdiyinə və IX Qlobal Bakı Forumunda iştirakına görə Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədrinə təşəkkürünü bildirdi, onunla əvvəlki görüşlərini xatırladı. Dövlətimizin başçısı həmin görüşlərdə ikitərəfli və regional məsələlərə dair geniş fikir mübadilələrinin aparıldığını qeyd etdi.

Prezident İlham Əliyev torpaqlarımızın işğalı zamanı və İkinci Qarabağ müharibəsi dövründə Bosniya və Herseqovinanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpasına göstərdiyi dəstəyə görə minnətdarlığını ifadə etdi. Azərbaycan Prezidenti COVID-19 pandemiyasından sonra formalaşmış şəraitdə əlaqələrin inkişafı üçün daha yaxşı imkanların yaradıldığını qeyd etdi.

Dövlətimizin başçısı Bosniya və Herseqovinanın nümayəndələrinin Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurasının iclas-



larında iştirakını xatırladı və enerji sahəsində əlaqələrimiz arasında əməkdaşlığın bundan sonra da genişlənməsinə ümidvar olduğunu bildirdi.

Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədri Şefik Caferoviç Qlobal Bakı Forumuna dəvətə görə təşəkkürünü bildirdi, forumun artıq dünyada nüfuzlu tədbirlərdən birinə çevrildiyini qeyd etdi. Dövlətimizin başçısının nitqini diqqətlə izlədiyini deyən Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədri Prezident İlham Əliyevin vacib məqamlara toxunduğunu vurğuladı. Bildirdi ki, ədalət və beynəlxalq hüquq həmişə Azərbaycanın tərəfdarı olub.

Azərbaycan ilə Bosniya və Herseqovinanın qardaşlıq əlaqələrinin birləşdirildiyini vurğulayan Şefik Caferoviç münasibətlərimizin xalqlarımızın iradəsindən irəli gələrək inkişaf etdiyini məmnunluqla bildirdi. Pandemiya dövründə Azərbaycanın Bosniya və Herseqovinanaya yardımına görə minnətdarlığını ifadə etdi.

Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədri Azərbaycanın və ölkəsinin mina təhlükəsi ilə üzlaşdığını qeyd etdi və bu sahədə də əməkdaşlığın vacibliyini vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərdə geniş yeni-

dənqurma və quruculuq işləri həyata keçirdiyini qeyd etdi. Azərbaycanın mina problemi ilə üzlaşdığını vurğulayan dövlətimizin başçısı 2020-ci il noyabrın 10-dan etibarən 220-dən çox vətəndaşımızın mina hadisələri nəticəsində həlak olduğunu və ya xəsarət aldığını dedi.

Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər, o cümlədən iqtisadi, ticari əlaqələrə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı. Həmçinin Azərbaycanın Bosniya və Herseqovinanada səfirliyinin açılması və bu ölkənin Bakıda səfirliyinin fəaliyyətlə başlayacağı məmnunluqla qeyd edildi, bunun da əlaqələrimizin inkişafına əlavə təkan verəcəyi vurğulandı.

"Azərbaycan-Türkiyə strateji müttəfiqlik münasibətləri Qafqaz və region üçün sülh və sabitlik mənbəyidir" mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılarında

Hörmətli konfrans iştirakçıları! Sizi - "Azərbaycan-Türkiyə strateji müttəfiqlik münasibətləri Qafqaz və region üçün sülh və sabitlik mənbəyidir" mövzusunda Şuşada keçirilən beynəlxalq konfransın iştirakçıları sənəmi-qəlbədən salamlayır, konfransın işinə uğurlar arzulayır.

Bir il əvvəl - 2021-ci il iyunun 15-də "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi"nin imzalanması ilə dost, qardaş və strateji tərəfdaş olan ölkələrimiz arasında əlaqələr keyfiyyətcə yeni mərhələyə yüksəlmişdir.

Şuşa Bəyannaməsinin Azərbaycan xalqı və dövləti üçün əlamətdar tarix olan 15 İyun - Milli Qurtuluş Günündə imzalanmasının və bir il sonra bununla bağlı beynəlxalq konfransın təşkil olunmasının rəmzi xarakter, mədəni önəmi də vardır. İki qardaş ölkə arasında strateji tərəfdaşlığın dərinləşdirilməsi Türk dünyasının parlaq şəxsiyyətləri - "Azərbaycanın sevinci sevincimiz, kədəri kədərimizdir" deyən Mustafa Kamal Atatürkün və "Türkiyə və Azərbaycan bir millət, iki dövlətdir" deyən Heydər Əliyevin irsinə sadiqliyini ifadəsi, gələcək nəsillər üçün örnekdir.

Şuşa Bəyannaməsi çoxşəxli münasibətlərimizin ən yüksək zirvədə olduğunu göstərən mühüm sənəddir.

Qars müqaviləsindən 100 il sonra imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi ortaq tariximizə əsaslanmaqla yanaşı, müasir realitələri əks etdirir, eləcə də Azərbaycan ilə Türkiyə arasında mövcud və gələcək işbirliyinin strateji istiqamətlərini müəyyənləşdirir. Bəyannamədən irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsi ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə əhatə edən əməkdaşlığın dərinləşməsinə, regional inteqrasiyaya və təhlükəsizliyə xidmət edir, eyni zamanda Azərbaycanın və Türkiyənin milli gücünün artmasını, dünyada söz və nüfuz sahibi kimi mövqeyinin daha da möhkəmlənməsini şortləndirir.

Qürurverici haldır ki, Azərbaycan və Türkiyə dünyaya miqyasında mədəni-siyasi cəhətdən bir-birinə ən yaxın dövlətdir. Bizi birləşdirən bir çox amil vardır: tarix, mədəniyyət, etnik köklər, dil, din, milli dəyərlər, milli maraqlar və xalqlarımızın qardaşlığı. Bütün bunlar bizim sarsılmaz birliymizi təmin edir. Bu gün Azərbaycan və Türkiyə ortaq siyasi iradə və birgə fəaliyyətlə gələcək hədəflərə çatmaq əzminə olan nadir müttəfiqlik nümunəsidir.

Məmnuniyyət hissi ilə qeyd etmək istərdim ki, iki ölkə arasındakı möhkəm həmrəylik Türk dünyasında əlaqələrin inkişafı baxımından da önəmlidir. Bu, yeni dünya nizamının yarandığı şəraitdə türk dövlətlərinin dövrün çağırışlarına cavab verməklə milli-strateji hədəflərə çatması üçün zəmin və fürsət yaradır, türkdilli ölkələrin qarşısında yeni perspektivlər açır.

Əminəm ki, xalqlarımızın sarsılmaz etimadını qazandıran Yeni Azərbaycan Partiyasının və Ədalət və İnkişaf Partiyasının təşkilatçılığı ilə keçirilən beynəlxalq konfransda müttəfiqliyimizin daha da gücləndirilməsi ilə bağlı səmərəli müzakirələr aparılacaq, faydalı təkliflər irəli sürüləcəkdir. Həmçinin ümidvaram ki, konfrans Türk dünyasında həmrəylik, dostluq, qardaşlıq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin daha da möhkəmlənməsi işinə də öz layiqli töhfəsini verəcəkdir.

Sizi bir daha ürəkdan salamlayır və fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayır.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 iyun 2022-ci il

İxtiraçılıq fəaliyyətinin stimullaşdırılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 2 iyun tarixli 2947 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında biznes mühitinin əlverişliliyinin artırılması və beynəlxalq reytinglərdə ölkəmizin mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 13 iyul tarixli 2199 nömrəli Sərəncamının həyata keçirilməsinə dair Tədbirlər Planı"nın icrasına əlavə qərar alıram:

1. Azərbaycan Respublikasında ixtiraçılıq fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına və bu sahədə dövlət dəstəyi göstərmək məqsə-

dilə ixtiraların və faydalı modellərin Patent Əməkdaşlıq Sazişi (PCT) beynəlxalq sistemi vasitəsilə xarici dövlətlərdə patentləşdirilməsi və onların ilk üç il müddətində qiymətdə saxlanılması üçün Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan hüquq sahiblərinin ödədikləri xərclərin 50 (əlli) faizi dövlət tərəfindən maliyyələşdirilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. bu Fərmanın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulan xərclərin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsi qaydasını Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaq üçün ay müddətində təsdiq etsin;

2.2. bu Fərmanın irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Fərmanın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulan maliyyələşməni həyata keçirmək üçün tələb olunan vəsaitin hər il dövlət büdcəsindən Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyinə ayrılmasını təmin etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyi bu Fərmanın irəli gələn məsələlərin həlli üçün zəruri tədbirlər görsün.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 15 iyun 2022-ci il

Q.M.Məmmədovun Azərbaycan Respublikasının NATO yanında Nümayəndəliyinin başçısı vəzifəsindən geri çağırılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq qərar alıram: Qaya Məmməd oğlu Məmmədov Azərbaycan Respublikasının NATO yanında Nümayəndəliyinin başçısı vəzifəsindən geri çağırılsın.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyun 2022-ci il



İlham Əliyev Qarabağın xilaskarıdır



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 16-da Türkiyə Respublikasının sabiq Baş naziri Binəli Yıldırımın qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycanla Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi vurğulandı.

Binəli Yıldırım Qlobal Bakı Forumuna dövlətə görə təşəkkürünü bildirdi, bu tədbirin yüksək səviyyədə keçirilməsi münasibətilə təbriklərini çatdırdı. Qonaq forumun dünyəvi miqyasında ön mühüm tədbirlərdən biri olduğunu bildirdi və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın forum iştirakçılarına müraciətini çatdırdığını məmnunluqla qeyd etdi.

Şuşa Bəyannaməsinin birinci ildönümü münasibətilə ötən gün Şuşada beynəlxalq konfransın keçirilməsinin önəmini vurğulayan Binəli



Yıldırım həmin tədbirdə də vacib müzakirələrin aparıldığını dedi.

Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər

rafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Binəli Yıldırım dövlətimizin başçısına xatirə hədiyyəsini təqdim edərək bildirdi ki,

bu, İstanbulu fəth edən Fateh Sultan Mehmetin qılıncının eynisidir və Qarabağın xilaskarı Prezident İlham Əliyevə hədiyyə olunur.

Azərbaycan Respublikasının səhiyyə işçilərinin "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alınır:**

Azərbaycan Respublikasında səhiyyə sahəsində səmərəli fəaliyyətlərinə görə aşağıdakı şəxslər "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsinlər:

Abdulkərimov Vüqar Rəsul oğlu
Abdurahmanov Mehriban Nəhməd oğlu
Ağayev Səyavuş Əhliman oğlu
Camalov Ağaseyid Səhban oğlu

Əliyeva Nailə Həsən qızı
Əliyeva Sevil Məmmədqulu qızı
Hacıyev Ramin İzzət oğlu
Hətəm-zadə Ellada Fazil qızı
İbrahimova Böyükxanım Rəcəb qızı
İmanova İsmət Cəfər qızı
İsmayilov Hikmət İbrahim oğlu
Qasımov Arif Qinyaz oğlu
Mirzəyeva Zenfira Astan qızı
Novruzov Əsrəf Murad oğlu
Pirəliyeva Həqiqət Novruz qızı

Rəhimov Afiq Allahverdi oğlu
Rəhimov İlqar Mustafa oğlu
Rəhimov Vidadi Hənnan oğlu
Süleymanova Kəmalə Tahir qızı
Şirinov İsmayıl Əlibrahim oğlu
Şirinov Vidadi Çörkəz oğlu
Zəkəyev Vadim Nurmət oğlu.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyun 2022-ci il

Azərbaycan Respublikasının səhiyyə işçilərinə fəxri adların verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alınır:**

Azərbaycan Respublikasında səhiyyə sahəsində səmərəli fəaliyyətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

"**Əməkdar həkim**"
Əsgərov Sahib Abbaslı oğlu
Xəlilov Zaur Bəhmən oğlu
İsayev Elçin Həmid oğlu
Qədirova Nuriyə Baba qızı
Nəbiyeva Mahirə Əmir qızı

"**Əməkdar tibb işçisi**"
Abbasova Yəməni Məmməd qızı
Əliyeva Rəsmiyyə Calal qızı
Həziyeva Amalya Humay qızı.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyun 2022-ci il

Azərbaycanın xarici işlər naziri ABŞ Dövlət katibinin köməkçisi ilə regional vəziyyət ətrafında fikir mübadiləsi aparıb

İyunun 16-da Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisi Karen Donfridlə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan və ABŞ arasında əməkdaşlıq gündəliyinin müxtəlif məsələləri, habelə regional vəziyyət ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Nazir Ceyhun Bayramov ABŞ rəsmisinə bölgədə mövcud vəziyyət, o cümlədən postmünaqişə mərhələsində Azərbaycan tərəfindən həyata keçirilən bərpa və quruculuq işləri, habelə Azərbaycan hökumətinin bölgədə münasib



bətlərin normallaşması və sülhün təmin edilməsi istiqamətində atdığı addımlar barədə məlumatlandırılıb. Karen Donfrid ABŞ-ın bölgədə sülh və sabitliyin tə-

min edilməsi söylərini dəstəklədiyini vurğulayıb. Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər mövzular müzakirə edilmişdir.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı Azərbaycanla əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirir



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 16-da Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesusu qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə dövlətimizin başçısı Azərbaycan səfərinə və Qlobal Bakı Forumunda iştirak etdiyinə görə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoruna təşəkkürünü bildirdi. Azərbaycan Prezidenti COVID-19-a qarşı mübarizədə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının

Azərbaycana verdiyi tövsiyələrin və ölkəmizlə əməkdaşlığın yüksək qiymətləndirildiyini qeyd etdi.

Tedros Adhanom Qebreyesus Azərbaycan səfərinə və COVID-19-a qarşı uğurlu mübarizənin aparılmasına, ölkəmizin bu sahədə milli, regional və beynəlxalq səviyyədə həyata keçirdiyi fəaliyyətə görə təbriklərini çatdırdı, eyni zamanda pandemiya dövründə Azərbaycanın Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına verdiyi könüllü maliyyə töhfələrinə və dəstəyinə görə təşəkkürünü bildirdi.

Qonaq Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi ilə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının sıx əməkdaşlıq etdiyini və Anlaşma Memorandumunun imzalandığını vurğuladı.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycanda COVID-19 ilə bağlı vəziyyətin çox yaxşı olduğunu, yoluxma sayının ən aşağı səviyyəyə düşdüyünü, vəziyyətin tam nəzarətdə saxlanıldığını, əksər məhdudiyətlərin aradan qaldırıldığını və normal həyata qayıldığını qeyd etdi. Azərbaycan Prezidenti COVID-19-a qarşı mübarizə aparılmasına dair dövlətimizin siyasətinin və

təndəşlər tərəfindən böyük etimadla qarşılandığını və əhalinin pandemiya ilə mübarizəyə qaydalarına riayət etməsini məmnunluqla bildirdi. Dövlət başçısı işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə səhiyyə infrastrukturunun qurulması layihələri ilə əlaqədar Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın vacibliyini qeyd etdi.

Tedros Adhanom Qebreyesus Azərbaycanın Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin həyata keçirilməsində əldə etdiyi uğurlara görə bir daha təbriklərini çatdırdı.

Baş nazir Əli Əsədov Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov iyunun 16-da Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesusla görüşüb.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə "Qlobal dünya nizamına təhdidlər" mövzusunda IX Qlobal Bakı Forumunun əhəmiyyəti vurğulandı, forumun dünya miqyasında aktual məsələlərin müzakirəsi baxımından aparıcı platformalardan birinə çevrildiyi bildirildi.

Azərbaycan Respublikası ilə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı arasında səmərəli əməkdaşlığın olduğu məmnunluqla qeyd edildi.

Görüşdə Azərbaycan səhiyyə sistemində aparılan köklü islahatlar barədə söhbət açıldı. Bildirildi ki, Prezident tərəfindən müəyyən edilmiş uzunmüddətli inkişaf strategiyasının mühüm istiqamətlərinin ardıcıl tətbiqi üçün qəbul edilmiş addımların, o cümlədən COVID-19 ilə bağlı vəziyyətin çox müsbətdir, məhdudiyətlər tədricən aradan qaldırılıb, hazırda çox az sayda məhdudiyət qalır.

Eyni zamanda COVID-19 ilə mübarizə sahəsində Azərbaycanın beynəlxalq əməkdaşlığa verdiyi töhfələr diqqətə çatdırıldı. Bildirildi ki, Azərbaycan birbaşa və ya



davamlı dəstəyə görə təşəkkürünü bildirdi.

Pandemiya ilə mübarizə istiqamətində Azərbaycanda görülən işlərdən bəhs edildi, ölkəmizdə xəstəliyin ilk günlərindən infeksiyanın qarşısının alınması məqsədilə dövlətimiz tərəfindən zəruri və ardıcıl tədbirlərin görüldüyü vurğulandı. Bildirildi ki, bu gün Azərbaycanda COVID-19 ilə bağlı vəziyyət çox müsbətdir, məhdudiyətlər tədricən aradan qaldırılıb, hazırda çox az sayda məhdudiyət qalır.

Eyni zamanda COVID-19 ilə mübarizə sahəsində Azərbaycanın beynəlxalq əməkdaşlığa verdiyi töhfələr diqqətə çatdırıldı. Bildirildi ki, Azərbaycan birbaşa və ya

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı vasitəsilə 80-dək ölkəyə maliyyə və humanitar yardım göstərib.

Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə BMT Baş Assambleyasının koronavirus xəstəliyinə qarşı mübarizəyə həsr edilən xüsusi sessiyasının, Türk Şurasının fəvqəladə Zirvə görüşünün keçirildiyi qeyd edildi.

Bununla yanaşı, BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasının 46-cı sessiyası çərçivəsində Qoşulma Hərəkatının sədri qismində Azərbaycanın təşəbbüsü ilə "COVID-19 əleyhinə peyvəndlərə bərabər, məqbul qiymətə, vaxtında və universal əlçatanlığın təmin edilməsi" adlı qətnamənin qəbul edildiyi vurğulandı.

Həmçinin "vaksin millətçiliyi" və vaksinlərdən istifadə ilə bağlı qeyri-bərabərliyə qarşı beynəlxalq həmrəyliyin gücləndirilməsinin vacibliyi qeyd edildi.

Tedros Adhanom Qebreyesus Azərbaycan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına bütün sahələrdə, o cümlədən maliyyə sahəsində etdiyi yardımı yüksək qiymətləndirdi.

Pandemiyanın başladığı dövrdən Azərbaycanın xəstəliklə mübarizədə global səylərinə səfərbər edilməsi üçün irəlilədiyi təşəbbüslərin əhəmiyyəti vurğulandı.

Görüşdə həmçinin Azərbaycan Respublikası ilə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı arasında əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olundu.

Tatyana VALOVAYA: "Azərbaycan BMT-nin mühüm tərəfdaşdır"

İyunun 16-da Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru Tatyana Valovaya ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə nazir Ceyhun Bayramov IX Qlobal Bakı Forumunda iştirak üçün Azərbaycan səfər edən BMT rəsmisinə salamlayıb və bu ilin Azərbaycanın BMT-də üzvlüyünün 30-cü ildönümünün tamam olması baxımından rəmzi əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb. Nazir ölkəmizin BMT və onun ixtisaslaşmış institutları ilə əməkdaşlığa böyük əho-



miyyət verdiyini və iştirakçı Qoşulma Hərəkatına sədrliyi çərçivəsində, istər də fərdi qismində Azərbaycanın irəlilədiyi təşəbbüslərin beynəlxalq sülhə və inkişafa xidmət etdiyini vurğulayıb.

Tatyana Valovaya Azərbaycana növbəti dəfə səfərindən məmnunluğunu ifadə edib. O, Azərbaycanın BMT-nin mühüm tərəfdaşı olduğunu bildirdi. BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru Azərbaycanın BMT-nin digər üzvlərinə göstərdiyi yardımın təqdirəlayiq olduğunu vurğulayıb. O, Azərbaycanın bölgədə

Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin icrası üzrə könüllü hesabatların təqdim edən yeganə ölkə olduğunu qeyd etdi.

Görüşdə tərəflər BMT gündəliyinin aktual mövzuları ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Nazir Ceyhun Bayramov qarşı tərəfə bölgədə mövcud olan cari vəziyyət, o cümlədən Azərbaycan ərazilərinin 30 ilə yaxın davam edən işğalının nəticələrinin aradan qaldırılması, ərazilərin minalardan təmizlənməsi, bərpa və quruculuq işləri, habelə Ermənistanla münasibətlərin normallaşması və bölgədə sülhün təmin olunması istiqamətində Azərbaycan tərəfindən atılan addımlar barədə məlumat verib.

YAP-ın üzvləri və Türkiyə nümayəndə heyəti Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını, Şəhidlər xiyabanını və "Türk şəhidliyi" abidəsini ziyarət ediblər



İyunun 16-da Azərbaycanın səfərdə olan Türkiyənin hakimi Ədalət və İnkişaf Partiyası Sədrinin birinci müavini, Türk Dövlətləri Təşkilatı Ağsaqqallar Şurasının sədri Binəli Yıldırımın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Fəxri xiyabana gələrək Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edərək məzarı önünə ökəl qoyub, gül dəstələri düzüblər.

Partiyadan AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zəfər Əliyevanın xatirəsi də yad edilib, məzarı üzərində tor çiçəklər düzülüb.

Sonra Şəhidlər xiyabanına gələn qonaqlar Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsinə ehtiramlarını bildirib, məzarları üzərinə gül dəstələri düzərək, "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə ökəl qoyublar.

Qonaqlar həmçinin 1918-ci ildə Bakının azad edilməsi uğrunda döyüşlərdə həlak olmuş şəhid türk əsgərlərinin xatirəsinə ucaldılmış "Türk şəhidliyi" abidəsinə ziyarət ediblər. Abidənin önünə ökəl və gül dəstələri qoyulub.

Türkiyə nümayəndə heyətinin rəhbəri Binəli Yıldırım "Türk şəhidliyi" abidəsinin xatirə kitabına ürok sözlərini yazıb.



YAP Mərkəzi Aparatında Türkiyə nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib

İyunun 16-da Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatında YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyə nümayəndə heyətinin üzvləri ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qonaqları salamlayan Tahir Budaqov Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin keyfiyyətə yeni müstəviyə yüksəldiyini bildirib. Bu münasibətlərin hərtərəfli inkişafının hər iki ölkənin prezidentləri İlham Əliyevlə Rəcəb Tayyib Ərdoğanın yüksək səylərinin nəticəsi olduğunu deyən YAP Sədrinin müavini Azərbaycanla Türkiyə arasında əlaqələrin əhəmiyyətindən danışdı, qarşılıqlı münasibətlərin Ümummilli Lider Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət" fəlsəfəsi əsasında inkişaf etdiyini vurğulayıb.

Tahir Budaqovun sözlərinə görə, bu gün iki dövlətin münasibətləri strateji müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəlib. Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, dünyada Azərbaycan-Türkiyə qədr bir-birinə yaxın, qardaş ölkə yoxdur. Biz siyasi partiyalar olaraq dövlət başçılarının qarşılıqlı münasibətlərini örnək götürərək əlaqələrimizi daha da gücləndirməyi, inkişaf etdirməyi qarşıya məqsəd qoymuşuq.

YAP Mərkəzi Aparatının rəhbəri iyunun 15-də Şuşa şəhərində Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının birinci ildönümünə həsr olunmuş beynəlxalq konfransın keçirilməsinin və tədbirdə Türkiyədən böyük nümayəndə heyətinin iştirakının önəmli vurğulayıb. Azərbaycanla Türkiyənin



yənin beynəlxalq müstəvidə də bir-birinə hər zaman ciddi dəstək verdiyini deyən Tahir Budaqov qeyd edib ki, istər 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı, istərsə də postmüharibə mərhələsində qardaş Türkiyə Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qətiyyətli, birmənalı mənəvi-siyasi dəstək göstərməsi qürurverici haldır. Xalqlarımız və dövlətlərimiz bir daha sübuta yetirdilər ki, dostluq, qardaşlıq və strateji tərəfdaşlıq prinsiplərinə əsaslanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri yeni dünya düzünü üçün parlaq nümunədir.

Türkiyənin Ədalət və İnkişaf Partiyası Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini, Bursa millət vəkili Efkən Ala Azərbaycanla, o cümlədən Qarabağın incisi olan Şuşa şəhərinə səfər etməkdən məmnunluğunu ifadə edib. "Azərbaycanda özümüzlə evimizdəki kimi hiss edirik", - deyən AK Parti Sədrinin müavini iki ölkənin liderləri tərəfindən imzalanmış Şuşa Bəyannaməsinin Türkiyə-Azərbaycan qarşılıqlı zərurət olduğunu söyləyib.

Efkən Ala qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti, Azərbaycan xalqının cəsarəti ilə yenilməz Azərbaycan Ordusu Qarabağı işğaldan azad etdi. Azərbaycanın müstəqilliyi, birmənalı mənəvi-siyasi dəstək göstərməsi qürurverici haldır. Xalqlarımız və dövlətlərimiz bir daha sübuta yetirdilər ki, dostluq, qardaşlıq və strateji tərəfdaşlıq prinsiplərinə əsaslanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri yeni dünya düzünü üçün parlaq nümunədir.

O, həmçinin AK Parti ilə YAP arasında münasibətlərin yüksəlmə xətlə inkişaf etdiyini diqqətə çatdırıb. Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb. Sonra qarşılıqlı hədiyyələr təqdim edilib. Görüşün sonunda xatirə fotosu çəkilib.

Birgə mətbuat konfransı



İyunun 16-da Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatında YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov və Türkiyənin Ədalət və İnkişaf Partiyası (AK Parti) Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini, Bursa millət vəkili Efkən Ala birgə mətbuat konfransı keçiriblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, mətbuat konfransında AK Parti Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini, Bursa millət vəkili Efkən Ala Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının birinci ildönümü münasibətilə Azərbaycanla səfərinin önəmindən bəhs edib. Şuşa şəhərində bu əlamətdar hadisə ilə bağlı keçirilən beynəlxalq konfransda iştirakdan məmnunluğunu ifadə edən qonaq tarixi türk torpağı olan Şuşanın erməni işğalından azad edilməsinin sevincini bir daha yaşadığını söyləyərək bildirdi: "Şuşa erməni işğalında olduğu zaman işğalçı ermənilər Cıdır düzündə roqs edərək onlara "sevimməyin" dedik. Qəhrəman Azərbaycan Ordusu Şuşanı azad etdikdən sonra isə ermənilər kədərli oldu. Bu dəfə onlara "kədarlənəməyin" dedik. Çünki bu torpaq ermənilərin deyil, Şuşaya onun sahibləri qayıtdı. Tarix, mədəniyyət beşiyi olan Şuşada səfərdə olarkən bu düşüncələr bir daha yaşadıq. Qarabağ zəfəri bütün Türkiyəni sevincə qərq etdi. Torpaqların işğaldan azad edilməsində canlarını qurban vermmiş şəhidlərimizə Allahdan rəhmət, qazilərimize isə şəfa diləyirəm".

Efkən Ala bildirdi ki, Türkiyə ilə Azərbaycan arasında dostluq və qardaşlıq illər keçdikcə daha da dərinləşib, güclənib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın Qarabağı işğaldan azad etdiyi 44 günlük müharibə zamanı Türkiyənin həm dövlət, həm də millət olaraq Azərbaycanla qardaşlığımıza verdiyi dəstək və sonrakı əməkdaşlığımız sayəsində Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri yeni müstəviyə qədəm qoyub. Bu çərçivədə müharibədən sonrakı dövr ərzində Azərbaycanın azad edilən Qarabağ bölgəsinin abadlaşdırılması, yəni qurulması yolunda Türkiyənin bütün gücü ilə Azərbaycanın yanındadır. Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bu mövqeyi dəfələrlə bəyan edib. İndiyə qədər iki qardaş ölkə birgə önəmli layihələr gerçəkləşdirib. Buna nümunə kimi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzürum qaz kəmərlərini, Bakı-Tbilisi-Qars demir yolu xəttini və digər layihələri göstərmək olar. Eyni zamanda iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsini 5 milyard dollara çatdırmışıq. Amma hədəfimiz bu göstəricini 15 milyard dollara və daha yüksəyə qaldırmaqdır. Partiyalarımızın münasibətlərinə gəlincə, biz ötən il əməkdaşlıq protokolu imzaladıq və YAP-la AK Parti arasında çox güclü əlaqələr qurulub. Bu münasibətlər iki dövlətin təkamülünə, ictimaiyyətinin inkişafına, beynəlxalq əlaqələrin güclənməsinə töhfə verir. Bu münasibətlərin inkişafında iki ölkənin hakimi partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyasının daimi təmaslarının, əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsinin böyük rolu var. "Əminliklə söyləmək olar ki, partiyalarımız arasında əlaqələr keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoyub. Ötən ilin iyun ayında YAP və AK Parti arasında Əməkdaşlıq Protokolu imzalanıb. Əməkdaşlıq Protokolu imzalanmasından sonra qar-

şılıqlı münasibətlərin, gələcək əməkdaşlığın yeni istiqamətləri müəyyənləşdirilib və biz ortaq hədəflərimizin reallaşdırılması istiqamətində məqsədyönlü fəaliyyətimizi ardıcıl olaraq davam etdiririk. Eləcə də AK Partinin nümayəndə heyətinin də ölkəmizə səfərlər etməsi əməkdaşlığın inkişafına töhfələr verir. Bunlarla yanaşı, hər iki partiyanın birgə təşkilatlığı ilə konfransların keçirilməsi Azərbaycan ilə Türkiyənin milli maraqlarına dair məsələlərdə faydalı və əhəmiyyətli, müzakirələr aparılması, təmasların sıxlığının artırılması və münasibətlərin inkişafı baxımından çox önəmlidir. Bu tədbirlər bir millət, iki dövlət olan Azərbaycan ilə Türkiyənin mənəvi-siyasi birliyini daha da gücləndirib. Şübhəsiz ki, siyasi partiyalar olaraq dövlət başçılarının qarşılıqlı münasibətlərini, Azərbaycan ilə Türkiyə arasında sarsılmaz strateji müttəfiqliyi əsas və örnək götürərək əlaqələrimizi daha da gücləndirəcəkdir, səmərəli, faydalı və məqsədyönlü birgə fəaliyyətimizi uğurla davam etdirəcəyik", - deyərək Tahir Budaqov vurğulayıb.

Daha sonra jurnalistlərin sualları cavablandırılıb. Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasından ötən bir il ərzində görülən işləri dəyərləndirən AK Parti Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini Efkən Ala bildirdi ki, iki ölkə liderinin imzaladığı Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasından sonra ölkələrimiz arasında münasibətlərdə yeni dövr başladı kimi, Qafqazda da yeni süll perspektivi meydana gəlib. Yəni, bu sənəd təkə Azərbaycanla Türkiyə üçün yox, bütün region üçün faydalıdır. Uzun zaman davam edən işğala son qoyulması və beynəlxalq hüquqdan irəli gələrək Azərbaycanın Qarabağı işğaldan azad etmək istiqamətində keçirdiyi əməliyyat Zəfər nəticələndikdən sonra yeni dövrün başladığını hamımız görürük. Bu dövrün bundan sonrakı əsası Qafqazda sülhün bərqərar olmasıdır. Bu addımın atılması üçün Türkiyə ilə Azərbaycanın önəmli təşəbbüslərlə çıxış edir. Eyni zamanda bölgədə, həm Ermənistan, həm Gürcüstan, həm Rusiya, həm də İranla bütün sahələrdə əməkdaşlıq üçün yaxşı format təklif edilib. Türkiyə Ermənistanla münasibətlərin normallaşdırılması prosesində Azərbaycanla əməkdaşlıq çərçivəsində hərəkət edir. Çünki hər kəs bilir ki, Azərbaycan "yox" deyəcəyi işə biz də əvvəldən yox demişik, "hə" deyəcəyi işlərə də "hə" demişik. Bunun üçüncü variantı yoxdur. Biz həmişə zərər çəkəcəyimiz siyasət aparmırıq, hər kəsin faydalanacağı birlik içərisindəyik.

YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov isə "Bu il Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 30-cu ildönümü münasibətilə YAP və AK Partinin birgə layihələrinin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuş" sualına cavab olaraq bildirdi ki, bu əlamətdar hadisə ilə bağlı müxtəlif tədbirlər keçiriləcək. Həmin tədbirlərdə Türkiyədən, o cümlədən AK Partidən böyük nümayəndə heyətinin iştirak edəcəyini gözləyirik. Eyni zamanda beynəlxalq müstəvidə birgə fəaliyyət göstərməyimiz də six əməkdaşlığımızın nümunəsidir. Birgə layihələrimiz bununla yekunlaşdırılıb. Həmçinin bu il biz digər ölkələrin, xüsusilə türk dövlətlərinin siyasi partiyaları ilə əlaqələrin gücləndirilməsi istiqamətində yeni addımlar atmağı nəzərdə tuturuq. Bütövlükdə, Ulu Öndər Heydər Əliyevin qurucusu olduğu Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 illik yubileyinin yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün üzümüzə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirməyə çalışacağıq.

çirilməsi və bu konfransda Türkiyədən böyük nümayəndə heyətinin təmsil olunması da qarşılıqlı əlaqələrimizin daha bir xüsusi göstəricisidir. Xalqlarımız Türkiyə ilə Azərbaycanı bağlayan birgə mənəvi dəyərləri qoruyaraq daim bir yerdə olublar. Qeyd etdiyim konfrans "Şuşa ili"ndə, 15 iyun - Milli Qurtuluş Günündə və Şuşa Bəyannaməsinin imzalandığı tarixdə gerçəkləşdi. Bu üç tarixi hadisə fonunda belə bir konfransın təşkil olunması həm rəmzi mənə daşıyır, həm də birliyimizin növbəti ifadəsidir. Tədbirdə AK Parti Sədrinin birinci müavini, Türk Dövlətləri Ağsaqqallar Şurasının sədri Binəli Yıldırımın başçılıq etdiyi böyük nümayəndə heyətinə Türkiyənin rəsmi şəxsləri, AK Partinin və Milliyətçi Hərəkat Partiyasının rəhbər şəxsləri, eləcə də elm adamları və digər nüfuzlu şəxslər daxil idi. Mən konfransda iştirak edən Türkiyə nümayəndə heyətinə öz təşəkkürümü bildirim. Eyni zamanda Şuşa Bəyannaməsinin birinci ildönümünə həsr olunmuş beynəlxalq konfransda Azərbaycanla fəaliyyət göstərən 33 siyasi partiyanın sədri iştirak etdi. Bu fakt ölkəmizdə formalaşan yeni siyasi konfigurasiyanın göstəricisi olmaqla yanaşı, ümummilli məsələlərdə həmrəyliyəmizin nümunəsidir", - deyərək Tahir Budaqov qeyd edib.

YAP Sədrinin müavini bu gün regionda və beynəlxalq miqyasda mühüm realiaqlardan birinin Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri olduğunu vurğulayıb. Diqqətə çatdırıb ki, Prezident İlham Əliyev deyən kimi, Azərbaycan-Türkiyə bütün dünya üçün örnəkdir. Bu, inkaredilməz bir həqiqətdir. Çünki bu iki dövlət bir-birinə yaxınlaşdırın və bağlayan təkə güclü strateji tərəfdaşlıq münasibətləri deyil, eyni zamanda tarixi bağlılığımız, dostluq və qarşılıqlı əlaqələridir. Milli dəyərlər və tarixi ənənələr üzərində təşəkkül tapmış qarşılıqlı münasibətləri bənzəri olmayan birlik və həmrəylik nümunəsidir. Hər iki ölkənin milli maraqlarının, strateji mənafeələrinin qorunması üçün bir-birinə güclü dəstək nümayiş etdirməsi isə bu baxımdan xüsusi vurğulanmalıdır.

"Təqdirəlayiq haldır ki, postmüharibə dövründə də dostluğa, qardaşlığa və strateji tərəfdaşlığa əsaslanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri yüksələn xətt üzrə inkişaf edir, iki qardaş ölkənin birgə təşəbbüsləri regionun yeni geostreji dizaynında müstəsna rol oynayır. Xüsusilə də ötən il iyunun 15-də Azərbaycan ilə Türkiyə arasında müttəfiqliyi dair Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması tərəfdaşlıq münasibətlərinin yeni səviyyəyə yüksəlməsinə şərtləndirib. Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasından ötən bir il ərzində böyük işlər görüldü və bu, iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi-ticarət, hərbi-strateji, mədəni-humanitar sahələrdə münasibətlərin inkişafına mühüm töhfədir", - deyən YAP Sədrinin müavini xüsusi vurğulayıb ki, qarşıda dayanan hədəflərə çatmaq üçün prezidentlərimiz İlham Əliyevlə Rəcəb Tayyib Ərdoğanın siyasi iradəsi ortadadır.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin inkişafında iki ölkənin hakimi partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyasının daimi təmaslarının, əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsinin böyük rolu var. "Əminliklə söyləmək olar ki, partiyalarımız arasında əlaqələr keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoyub. Ötən ilin iyun ayında YAP və AK Parti arasında Əməkdaşlıq Protokolu imzalanıb. Əməkdaşlıq Protokolu imzalanmasından sonra qar-

həsr olunan beynəlxalq konfrans keçirilib

Minsk qrupu münaqişənin sözdə diplomatik yollarla həll ediləcəyini desə də, bu problemin həllinin uzadılmasına şərait yaratdı", - deyə B.Yıldırım qeyd edib. O, diqqətə çatdırıb ki, bu işin diplomatik yolla həll olunmayacağına görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin əks-hücum əmri ilə 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsi başlayıb. Müharibədən bir neçə gün əvvəl Azərbaycana səfər etdiyini deyən Binəli Yıldırım Azərbaycanın haqq yolunda olduğunu, Türkiyənin daim Azərbaycanın yanında dayandığını söyləyib.

"Otuz il davam edən işğal sona çatıb, qədim Şuşa işğaldan azad olub. Bu gün birinci ildönümünü qeyd etdiyimiz, 2021-ci ildə ölkələrimiz arasında imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi türk dünyasında birlikdə iş görmənin önünü açan genişmiqyaslı bir sənəddir. Qarabağ Zəfəri eyni zamanda Qafqaz regionunda və türk dünyasında yeni dönmənin başlanğıcıdır. Türk Dövlətləri Təşkilatı olaraq tarixi İstanbul zirvəsində "Türk Dünyası 2040" vizyonu qəbul edilib. Bununla da Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv dövlətlərin arasında nəqliyyat, iqtisadiyyat, təhsil, mədəniyyət, turizm və digər sahələrdə əməkdaşlığın tamamlanması qəbul olunub", - deyə B.Yıldırım diqqətə çatdırıb.

Sonra panel iştirakçıları xatirə şəkli çəkdiriblər.

İkinci panel müzakirəsində Türkiyənin kənd təsərrüfatı və meşəçilik naziri Vahid Kirişçi, Azərbaycanın kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov, Türkiyənin mədəniyyət və turizm naziri Mehmet Nuri Ersoy, Azərbaycanın mədəniyyət naziri Anar Kərimov, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev və Bursa Uludağ Universitetinin professoru, Siyasi, İqtisadi, İctimai Tədqiqatlar Vəqfinin elmi araşdırmaçısı Ferhat Piriñçi çıxış ediblər.

Paneldə çıxış edən Türkiyənin kənd təsərrüfatı və meşəçilik naziri Vahid Kirişçi bildirdi ki, bu gün Şuşada olmaq onun üçün xüsusi önəm kəsb edir. O qeyd edib ki, bu məkana Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması ilə ölkələrimizin qardaşlığının, müttəfiqliyinin simvoluna çevrilib. Nazir işğaldan azad olunan Qarabağ torpaqlarının kənd təsərrüfatı üçün əlverişli hala gətirilməsi mövzusunda Azərbaycanın Kənd Təsərrüfatı, Ekologiya və Təbii Sərvətlər nazirlikləri ilə fəal əməkdaşlıq etdiklərini diqqətə çatdırıb. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində minalardan təmizlənməmiş ərazilərdə həyata keçirilən birgə tədbirlər haqqında məlumat verib.

Azərbaycanın kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov çıxış edərək bu günlərdə Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində inşa olunan "ağıllı kənd" in birinci mərhələsinin açılış mərasiminin keçirildiyini bildirdi, bütün MDB məkanında ilk olan "ağıllı kənd" in həm də azad olunmuş ərazilərə Böyük qaydışın ilk məntəqəsi olacağını qeyd edib. "Yaşıl enerji" prinsipi əsasında qurulan bu modern kəndin inşasına



bütün dünyada olduğu kimi, qardaş Türkiyədə də böyük maraq var. Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöğan, Türkiyədən olan dəyərli həmkarlar, eyni zamanda Türkiyə Böyük Millət Məclisinin üzvləri dəfələrlə "ağıllı kənd" in inşası prosesi ilə şəxssən tanış olublar.

Nazir diqqətə çatdırıb ki, müasir şəhərsalma standartları əsasında qurulan "ağıllı kənd" də öz doğma yurdlarına qayıdacaq insanlarımız üçün hər cür şərait yaradılıb. Kənd infrastrukturunu ən müasir texnologiyalar və innovativ yeniliklər əsasında qurulub. Sakinlərin dövlət xidmətlərinə çıxışı təmin edilib. İstəyi və soyuğa davamlı ekoloji evlərin inşası, meşə otullarının idarə olunması, evlərdə günəş panellərinin quraşdırılması, "ağıllı təhsil" və "ağıllı səhiyyə" xidmətlərinin istifadəyə verilməsi sakinlərin gündəlik həyatda istismar xərclərini azaltmağa, sakinlərin yaşayış səviyyəsini yüksəltməyə imkan verəcək.

O, həmçinin Azərbaycan və Türkiyəni bir-birinə bağlayacaq bu modelin əsasının bu gün birliyi qeyd etdiyimiz Şuşa Bəyannaməsində qoyulduğunu vurğulayıb.

Sonra çıxış edən Türkiyənin mədəniyyət və turizm naziri Mehmet Nuri Ersoy Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşadan regiona və dünyaya verilən məsajların çox vacib olduğuna inanımı bildirdi, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin liderliyində azadlığa qovuşan Qarabağı yenidən dirçəldən işləri yaxından izləndiyini qeyd edib.

O, 2023-cü ildə türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı seçilən Şuşada gerçəkləşdiriləcək bərpə işləri də daxil olmaqla hər cür fəaliyyətdə dəstək və kömək göstərməyə hazır olduqlarını diqqətə çatdırıb. "Azərbaycanın incisi olan Şuşanın tarixi görkəminə qovuşdurmaq çox mühümdür" deyən türkiyəli nazirin

sözlərinə görə, regionda bərpə işlərinin reallaşdırılması turizm potensialı və imkanlarını da genişləndirəcək.

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Anar Kərimov isə çıxışında işğaldan azad edilən ərazilərdə mədəni irsin yenidən bərpə olunmasında dövlətimiz tərəfindən sistemli tədbirlərin həyata keçirildiyini bildirdi. Nazir bu prosesdə qardaş Türkiyənin də dəstək göstərdiyini diqqətə çatdırıb. A.Kərimov qeyd edib ki, Şuşa şəhərinin 2023-cü ildə türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı seçilməsi də türk xalqlarının qədim şəhərimizə verdiyi dəyərdir ifadəsindədir.

Kino sahəsində də Azərbaycanla Türkiyənin fəal əməkdaşlığa başladığını deyən nazir söyləyib ki, iki ölkənin əməkdaşlığı ilə Vətən müharibəsi ilə bağlı çoxseriyalı filmlərin çəkilişinə başlanılıb. Həmin filmin bu ilin sonuna tamamlanması nəzərdə tutulur. Digər tədbirlər haqqında da məlumat verən A.Kərimov iki ölkə arasında mədəniyyət sahəsində əməkdaşlığın bundan sonra da uğurla davam edəcəyini əminliklə diqqətə çatdırıb.

Panel müzakirəsində çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev Şuşa Bəyannaməsinin Azərbaycan və Türkiyə arasındakı bütün dünya üçün örnək olan qardaşlıq və dostluq münasibətlərinin strateji müstəvidə təsdiqi olduğunu bildirdi. O, qeyd edib ki, Vətən müharibəsindəki tarixi zəfərin əldə edilməsində və ədalətli bərpə olunmasında qardaş Türkiyənin verdiyi siyasi dəstəyin dəyərli bizim üçün ölçüyəgölməzdir.

"Məlum olduğu kimi, 30 illik işğal müddətində çox təəssüf ki, Qarabağın tarixi, mədəniyyəti, dini əhəmiyyətli abidələri, məscidləri və tikililərinin böyük bir hissəsi məhv edilib. Turizm əhəmiyyətli şəhərlərimiz dağıdılıb, xarabalığa

çevrilib. Ancaq hazırda azad edilmiş torpaqlarda dövlətimiz tərəfindən nəhəng quruculuq işləri aparılır. Bu ərazilərin turizm potensialının bərpə edilməsi üçün xeyli qüvvə və səfərbər edilib", - deyə F.Nağıyev diqqətə çatdırıb.

Qarabağın, Şərqi Zəngəzurun bərpasında Türkiyə şirkətlərinin iştirakını xüsusilə vurğulayan sədr Dövlət Turizm Agentliyinin türkiyəli mütəxəssislərlə əməkdaşlıq etdiyini, agentlik tərəfindən türk əməkdaşlarla birgə ərazilərin turizm potensialının öyrənilməsi və resursların araşdırılması, qiymətləndirilməsi və turizm inkişafı istiqamətində üzrə təkliflər paketinin hazırlanması kimi işlərin icra olunduğunu bildirdi. Qeyd edib ki, ilkin qiymətləndirmələr əsasən, müalicəvi, dağ-xizək və aktiv turizm növlərinin inkişafı üçün, eləcə də əsaslı turizm infrastrukturunun yaradılması üçün işğaldan azad edilmiş ərazilərdə turizm və rekreasiya zonalarına ayrılaçaq ərazilər artıq müəyyənləşdirilib.

Bursa Uludağ Universitetinin professoru, Siyasi, İqtisadi, İctimai Tədqiqatlar Vəqfinin elmi araşdırmaçısı Ferhat Piriñçi çıxış edərək Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının birinci ildönümündə bu tarixi şəhərdə olmaqdakı böyük iftixar duyduğunu bildirdi. F.Piriñçi Füzuli hava limanının 1 il ərzində inşa edilməsini xüsusi vurğulayaraq söyləyib ki, Azərbaycan çox böyük işlərin öhdəsindən gəlir. Onun sözlərinə görə, Vətən müharibəsindən qısa müddət sonra Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması böyük mənə daşıyır: "Bəyannamənin həm global, həm də regional önemi çox böyükdür. Hazırda Şuşanın azad olunmasından 19 ay, Bəyannamənin imzalanmasından isə 12 ay keçir. Ötən dövr ərzində müttəfiqlik bəyannaməsinin icrası istiqamətində ölkələrimiz vacib addımlar atmaqdadır. Qarşılıqlı səfərlər,

icra olunan müxtəlif layihələr buna sübutdur".

Son 1 ildə Ermənistanın sərgilediyi davranışlardan söz açan nazir qeyd edib ki, sülhün alternativini yoxdur. Ermənistan bunu anlamalı, regional əməkdaşlıqdan özünü təcrid etməməlidir. "Şuşa Bəyannaməsinin nəticəsi olaraq Azərbaycan və Türkiyə bundan sonra da birgə önəmli addımlar atacaq", - deyə professor vurğulayıb.

Sonra panel iştirakçıları xatirə şəkli çəkdiriblər.

Üçüncü panel müzakirəsində Türkiyənin xarici işlər nazirinin müavini Yavuz Selim Kıran, Azərbaycanın xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov, Türkiyənin milli müdafiə nazirinin müavini Muhsin Dere, Azərbaycanın müdafiə nazirinin müavini, terrorizmi və təhlükəsizlik üzrə ekspert Abdullah Ağar və Milli Məclisin üzvü Ramil Həsən çıxış ediblər.

Paneldə çıxış edən Türkiyənin xarici işlər nazirinin müavini Yavuz Selim Kıran bildirdi ki, müstəqilliyini elan etdikdən sonra Azərbaycanın diplomatik əlaqələr quran ilk ölkə Türkiyə olub. Aradan keçən otuz il ərzində Türkiyə yaxşı gündə də, pis gündə də dostu və qardaşı Azərbaycanın yanında olub. Türkiyə qəhrəman Azərbaycan Ordusunun 44 günlük Vətən müharibəsi ilə torpaqların işğaldan azad etməsindən sonra keçirdiyi böyük sevincə bunu bir daha göstərdi.

Nazir müavini qeyd edib ki, ötən il iyunun 15-də imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi ilə müttəfiqlik səviyyəsinə qaldırılan əlaqələrimizi formalaşdırıb bu iradə bundan sonra da davam edəcək: "Bu, Cümhuriyyətimizin qurucusu Qazi Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın sevinci sevincimiz, kədə-

Azərbaycan-Türkiyə hərbi əməkdaşlığından bəhs edən nazir müavini Şuşa Bəyannaməsində də hərbi əməkdaşlığın genişləndirilməsinin nəzərdə tutulduğunu xüsusilə olaraq qeyd edib. M.Dere Azərbaycan və Türkiyə ordularının birgə təlimlərdə iştirak etmələrinin əhəmiyyətini vurğulayıb. Şuşa Bəyannaməsinə uyğun olaraq bu sahədə əməkdaşlığın davam etdirilməsinə diqqətə çatdırıb.

Paneldə Azərbaycanın müdafiə nazirinin müavini Ənvər Əfəndiyev çıxış edərək bildirdi ki, Azərbaycan və Türkiyə rəhbərlərinin imzaladığı Şuşa Bəyannaməsi bütün sahələrdə müttəfiqliyin ən ali göstəricisidir. Vurğulayıb ki, davamlı sülhün təmin edilməsi sahəsində ölkələrimizin təşəbbüsü davam edir.

"Şuşa Bəyannaməsinin 11, 12 və 13-cü bəndlərinə uyğun olaraq, hərbi təlim, təhsil sahələrində əməkdaşlığımız uğurla davam edir.

Dünyanın ən güclü ordularından biri olan Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin terrorizmə qarşı mübarizədə təcrübəsi Azərbaycan üçün böyük önəm kəsb edir. Azərbaycan ordusu modelinin Türkiyə modelinə uyğunlaşdırılması işləri davam edir", - deyə nazir müavini diqqətə çatdırıb.

Ə.Əfəndiyev bildirdi ki, hərbi əməkdaşlığın davam etdirilməsi yeni döyüş qabiliyyətinin artırılmasında mühüm əhəmiyyət daşıyır. Şuşa Bəyannaməsinə uyğun olaraq azad olunmuş ərazilərin bərpasında da hərbi əməkdaşlığımız mövqəddir. Nazir müavini buna nümunə olaraq Türkiyə ordusunun minatəmizləmə işlərində dəstəyini qeyd edib.

Panel müzakirəsində çıxış edən Baxçəşəhər Universitetinin müəllimi, terrorizm və təhlükəsizlik üzrə ekspert Abdullah Ağar Vətən müharibəsi haqqında düşüncələrini bölüşüb, qəhrəman əsgərlərimizin torpaqlarımızın işğaldan azad olunması uğrunda şücaətindən bəhs edib. O, Türkiyənin ölkəmizin haqq savasında dəstəyini östirəmədiyini, hər zaman ölkəmizin yanında olduğunu vurğulayıb. A.Ağar qeyd edib ki, Azərbaycan və Türkiyə arasında imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi birliyimizi və gücümüzü daha da qüvvələndirəcək.

Milli Məclisin deputatı Ramil Həsən çıxış edərək Türkiyə və Azərbaycan əlaqələrinin qədim köklərə malik olduğunu bildirdi. Qeyd edib ki, Türkiyə 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanı siyasi və mənəvi dəstək verib. Günümüzdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöğanın liderliyi ilə ölkələrimiz arasındakı münasibətlər özünün ən yüksək zirvəsinə çatıb. Ən böyük sınaqdan keçdiyimiz müharibə bu qardaşlığın, dostluğun əbadi olduğunu sübut edib.

O, 44 günlük Vətən müharibəsindən danışıb, Türkiyə xalqının və ordusunun Azərbaycanın haqq işində yanında olduğunu və bundan sonra da yanında olmağa davam edəcəyini söyləyib.

Onun sözlərinə görə, Şuşa Bəyannaməsi isə iki ölkənin birliyinin və qardaşlığının təntənəsidir. Sonda konfrans iştirakçıları xatirə şəkli çəkdiriblər.





"Qlobal dünya nizamına təhdidlər" IX

GLOBAL
BAKI
FORUMU

16-18 İYUN
2022
BAKI, AZƏRBAYCAN

NİZAMİ GƏNCƏVİ BEYNƏLXALQ MƏRKƏZİ

IX Qlobal Bakı Forumu işini panel iclaslarla davam etdirib

Azərbaycan paytaxtında keçirilən "Qlobal dünya nizamına təhdidlər" mövzusunda IX Qlobal Bakı Forumu açılış mərasimindən sonra işini panel iclaslarla davam etdirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, forumun birinci panel iclası "Ukrayna müharibəsi, miqraqimət, qaçqınlar və yenidənqurma" mövzusunda həsr olunub.

Amerika Xarici Əlaqələr üzrə Milli Komitəsinin prezidenti Susan Elliottun moderatorluğu ilə keçirilən panel iclasında "hansı yanaşma ilə bombaları susdurub sülh üçün yol açmaq olar", "postmüharibə dövründə gələcək Ukraynanın yenidən qurulması necə təmin ediləcək", "müharibəni sülh sazişi ilə başa çatdırarkən necə əmin olmaq olar ki, günahkarlar cinayət məsuliyyətinə cəlb ediləcək", "kiberhücumlar daxil olmaqla, hibrid müharibənin yeni yollarını necə müəyyən edə bilərik", "iqtisadi sanksiyaların cəbhə xəttində daha yaxşı təşkilinə ehtiyac varmı" kimi suallara cavablar axtarıldı.

İclasla onlayn qoşulan Ukraynanın sabiq Prezidenti Viktor Yuşenko Ukrayna baş verənlərlə bağlı məsələnin bugünkü IX Bakı Qlobal Forumunun gündəliyinə salınmasından məmnunluğunu bildirib. O, Ukrayna, Gürcüstan, Moldova və Azərbaycanın münaqişələrlə üzləşdiyini qeyd edib. Ukrayna baş verənlərin qlobal məsələ olduğunu söyləyən sabiq prezident münaqişənin sülh yolu ilə həllinin vacibliyini vurğulayıb.

Ukraynanın keçmiş Prezidenti Petro Poroshenko panel iclasına onlayn qoşularaq bildirib ki, ölkəsində baş verənlər bütün dünyada vəziyyəti dəyişib. Bu müharibə dünya nizamına çağırış, təhdiddir. Eyni zamanda bu müharibə dünya nizamına xələl gətirir. O qeyd edib ki, dünyanın gələcəyi Ukrayna holl olunur. Əgər hamı həmrəy olsa, birləşsə, bu müharibə dayandırılabilir.

Ukraynanın sabiq birinci xanımı Katerina Yuşenko isə diqqətə çatdırıb ki, dünyanın təhlükəsizliyinə yeni bir baxış olmalıdır. Hazırkı problemlərin notional olaraq nəsilərə də təsir edə bilər. "Biz azad, demokratik ölkədə, öz doğma dilimizdə, milli dəyərlərimizi, keçmişimizi qoruyaraq yaşamaq istəyirik", - deyərək Katerina Yuşenko əlavə edib.

Panel iclasında çıxış edən Xorvatiyanın sabiq Prezidenti Kolinda Qrabar-Kitaroviç diqqətə çatdırıb ki, diplomatiya münaqişələrin yeganə həll yolu olmalıdır. Bizim əsas prioritetimiz Ukrayna gedən müharibəni dayandırmaq, onun yayılmasının qarşısını almaq, milli dəyərləri müdafiə etmək, postmünaqişə dövrü və sülhdür. Hazırda sülh üçün əsas yaradılmalıdır.

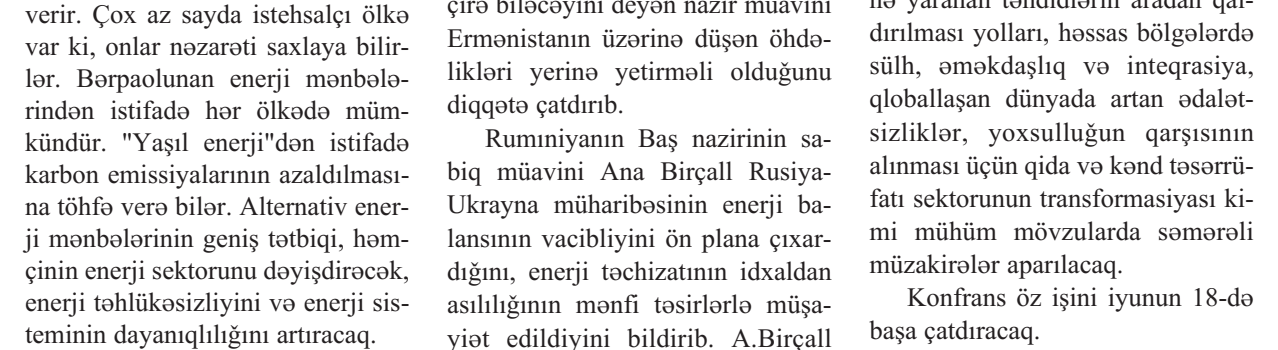
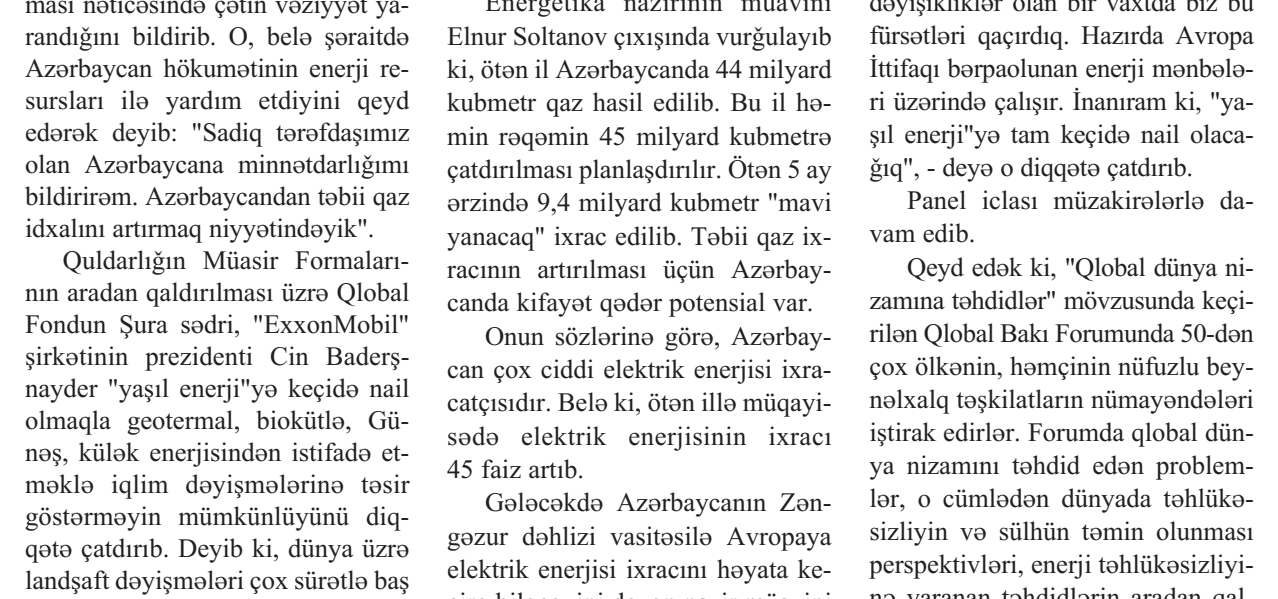
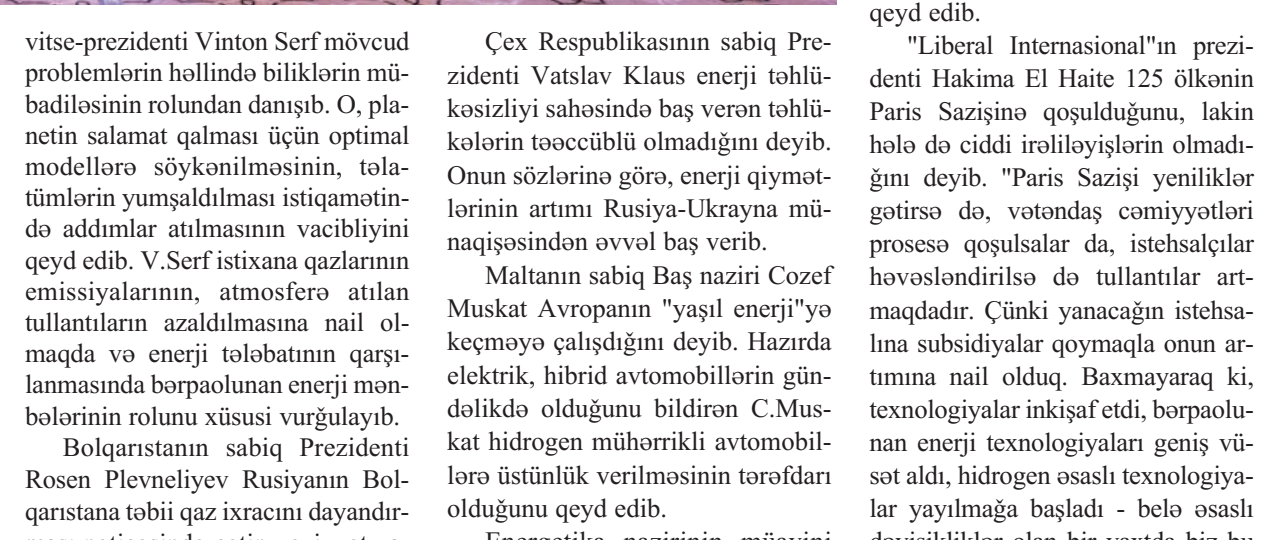
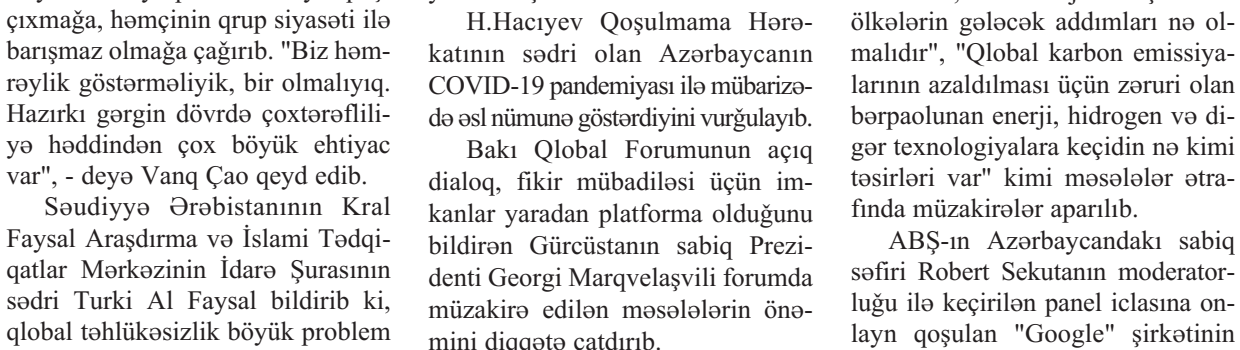
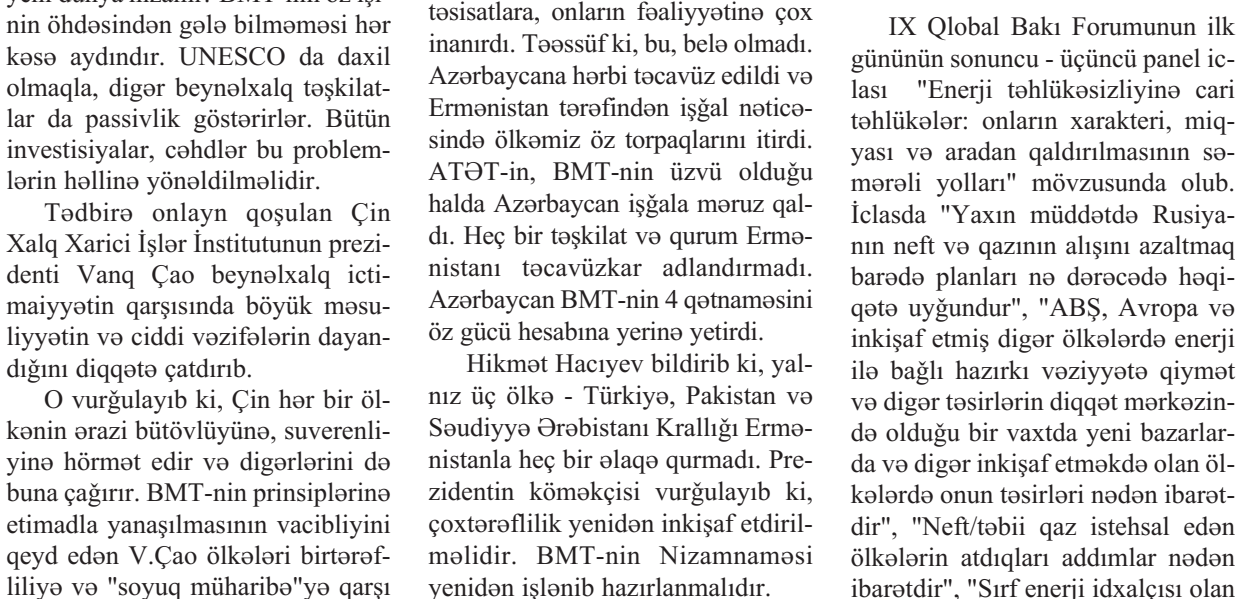
Avropa Parlamentinin keçmiş üzvü, belçikalı siyasətçi Tom Vandenkendelaer Ukrayna baş verənlərin hibrid müharibənin bariz nümunəsi olduğunu deyib, bunun həlli üçün addımların atılmasının vacibliyini qeyd edib. O, həmçinin Avropa Parlamentinin əvvəldən Ukraynadakı müharibə ilə bağlı aydın mövqeyi nümayiş etdirdiyini söyləyib.

Gürcüstan Baş nazirinin sabiq müavini Eka Tkeçelaşvili Ukrayna baş verənləri sivilizasiyalararası müharibə adlandırır. Bildirib ki, Ukrayna-Rusiya müharibəsinin nəticəsi qarşıdakı onilliklərin necə olacağını, övladlarımızın gələcəyini müəyyənleyəcəkdir.

Latviyanın sabiq Prezidenti Vayra Vike-Freyberqa çıxışında deyib ki, indi seçim etmək zamanıdır. Biz necə bir qlobal sistem istədiyimizlə bağlı qərar verməliyik və tarixin doğru tərəfində olmağı seçməliyik.

Çıxışlardan sonra "Sosial media, siyasət və XXI əsrdə müharibə" mövzusunda müzakirələr keçirilib.

Tədbir çərçivəsində keçirilən ikinci panel iclası "Qlobal təhlükə-



sizliyin inşası və sülh üçün perspektivlər" mövzusunda həsr edilib.

Belçika Krallığının sabiq Baş naziri Iv Lötermin moderatorluğu etdiyi paneldə BMT-nin 75 illik fəaliyyətində möhümləşmələrə sonra qlobal təhlükəsizliyin qurulması ilə bağlı vəziyyətin öhdəsindən gəlməyin imkanlılığını, qanunlara əsaslanmış çoxtərəflilik sisteminin konstruksiyaya edilməsi və bütün dünyada insan hüquqlarının təmin olunmasının yolları, kosmosun hərbişəkilənməsi risklərinin azaldılması, regional təşkilatların rolu barədə müzakirələr aparılıb.

Dünyada baş verən münaqişə və müharibələrin insanlığa və iqtisadiyyata mənfi təsirlərindən danışıqna İ.Löterm beynəlxalq ictimaiyyəti narahat edən qlobal problemlərdən - COVID-19 pandemiyası, qarşılıqlı birtərəflilik məsələlərindən bəhs edib. Bildirib ki, bəşəriyyət bütün səylərini sülh və təhlükəsizliyin təmin olunmasına yönəltməlidir.

Qlobal dünya nizamının qorunmasının vacib məsələlərdən olduğunu qeyd edən Cenevrə Diplomatika və Beynəlxalq Münasibətlər Məktəbinin professoru, "Green Cross International"-in sabiq prezidenti Aleksander Likhotal hazırda dünyanın gərgin dövr yaşadığını diqqətə çatdırıb. Deyib ki, Avropada münaqişələrin və müharibələrin baş verməsi ciddi narahatlıq doğurur. Biz bir sual çox narahat edir - Üçüncü Dünya müharibəsi, yoxsa yeni dünya nizamı? BMT-nin öz işinin öhdəsindən gələ bilməməsi hər kəse aydındır. UNESCO da daxil olmaqla, digər beynəlxalq təşkilatlar da passivlik göstərirlər. Bütün investisiyalar, cəhdlər bu problemlərin həllinə yönəldilməlidir.

Tədbir onlayn qoşulan Çin Xalq Xarici İşlər İnstitutunun prezidenti Vanq Çao beynəlxalq ictimaiyyətin qarşısında böyük məsuliyyətin və ciddi vəzifələrin dayandığını diqqətə çatdırıb.

O vurğulayıb ki, Çin hər bir ölkənin ərazi bütövlüyünə, suverenliyinə hörmət edir və digərlərini də buna çağırır. BMT-nin prinsiplərinə etimadla yanaşılmasının vacibliyini qeyd edən V.Çao ölkələri birtərəfliliyə və "soyq müharibə"yə qarşı çıxmağa, həmçinin qrup siyasəti ilə barışmaz olmağa çağırır. "Biz həmrəylik göstərməliyik, bir olmalıyıq. Hazırkı gərgin dövrdə çoxtərəfliliyə həddindən çox böyük ehtiyac var", - deyərək Vanq Çao qeyd edib.

Səudiyyə Ərəbistanının Kral Faysal Mərkəzinin İdarə Şurasının sədri Turki Al Faysal bildirib ki, qlobal təhlükəsizlik böyük problem

kimi dünyanı ciddi narahat edir. İşlətlərin vaxtıdır. Artıq Qorb gözüni açıb hər şeyi görür. BMT-nin qətnamələri yerinə yetirilmir.

Forumla davam edən Azərbaycan Prezidentinə təşəkkürünü bildiren Turki Al Faysal qeyd edib ki, BMT-nin qətnamələri vetoya məruz qalmamalıdır.

Panel iclasda iştirak edən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi-Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev qeyd edib ki, Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra beynəlxalq təşkilatlara, onların fəaliyyətinə çox inanır. Təəssüf ki, bu, belə olmadı. Azərbaycanla hərbi təcavüz edildiyi Ermənistan tərəfindən işğal nəticəsində ölkəmiz öz torpaqlarını itirdi. ATƏT-in, BMT-nin üzvü olduğu halda Azərbaycan işğala məruz qaldı. Heç bir təşkilat və qurum Ermənistanı təcavüzkar adlandırmadı. Azərbaycan BMT-nin 4 qətnaməsinə öz gücü hesabına yerinə yetirdi.

Hikmət Hacıyev bildirib ki, yalnız üç ölkə - Türkiyə, Pakistan və Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Ermənistanla heç bir əlaqə qurmadı. Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, çoxtərəflilik yenidən inkişaf etdirilməlidir. BMT-nin Nizamnaməsi yenidən işlənib hazırlanmalıdır.

H.Hacıyev Qoşulmama Hərəkatının sədri olan Azərbaycanın COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə əsl nümunə göstərdiyini vurğulayıb.

Bakı Qlobal Forumunun açıq dialoq, fikir mübadiləsi üçün imkanlar yaradan platforma olduğunu bildiren Gürcüstanın sabiq Prezidenti Georgi Marqvelaşvili forumda müzakirə edilən məsələlərin önəmli diqqətə çatdırıb.

Bildirib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması üçün ciddi səylər göstərir və biz hamımız bu istiqamətdə həmrəylik göstərməliyik.

Texnologiyaların inkişafından danışıqna İsrailin sabiq xarici işlər naziri Tzipi Livni insan hüquqlarının qorunması və monofeyinin müdafiəsi istiqamətində mövzu problemlərindən bəhs edib. Onun sözlərinə görə, qlobal problemləri həll etmək üçün gözləmək, ümid etmək yox, əməli işlər görmək lazımdır.

IX Qlobal Bakı Forumunun ilk gününün sonuncu - üçüncü panel iclası "Enerji təhlükəsizliyinə cari təhlükələr: onların xarakteri, miqyası və aradan qaldırılmasının səmərəli yolları" mövzusunda olub. İclasda "Yaxın müddətdə Rusiyanın neft və qazının alışı azaltmaq barədə planları nə dərəcədə həqiqətə uyğundur", "ABŞ, Avropa və inkişaf etmiş digər ölkələrdə enerji ilə bağlı hazırkı vəziyyəti qiymət və digər təsirlərin diqqət mərkəzində olduğu bir vaxtda yeni bazarlarda və digər inkişaf etməkdə olan ölkələrdə onun təsirləri nədən ibarətdir", "Neft/təbii qaz istehsal edən ölkələrin atdığı addımlar nədən ibarətdir", "Sürf enerji idxalçısı olan ölkələrin gələcək addımları nə olmalıdır", "Qlobal karbon emissiyalarının azaldılması üçün zəruri olan bərpaulunan enerji, hidrogen və digər texnologiyalara keçidin nə kimi təsirləri var" kimi məsələlər ətrafında müzakirələr aparılıb.

ABŞ-in Azərbaycandakı sabiq səfiri Robert Sekutannın moderatorluğu ilə keçirilən panel iclasına onlayn qoşulan "Google" şirkətinin

vitse-prezidenti Vinton Serf mövcud problemlərin həllində biliklərin mübadiləsinin rolundan danışıb. O, planetin salamat qalması üçün optimal modellərə yönəlməsinin, tələtlərin yumşaldılması istiqamətində addımlar atılmasının vacibliyini qeyd edib. V.Serf istixana qazlarının emissiyalarının, atmosfərə atılan tullantıların azaldılmasına nail olmaqda və enerji tələbatının qarşılanmasında bərpaulunan enerji mənbələrinin rolunu xüsusi vurğulayıb.

Bolqarıstanın sabiq Prezidenti Rosen Plevneliyev Rusiyanın Bolqarıstanla təbii qaz ixracını dayandırması nəticəsində çətin vəziyyət yarandığını bildirib. O, belə şərətdə Azərbaycan hökumətinin enerji resursları ilə yardım etdiyini qeyd edərək deyib: "Sadiq tərəfdaşımız olan Azərbaycana minnətdarlığımı bildirirəm. Azərbaycan təbii qaz idxalını artırmamaq niyyətindədir".

Quldarlığın Müasir Formalarının aradan qaldırılması üzrə Qlobal Fondun Şura sədri, "ExxonMobil" şirkətinin prezidenti Cin Baderşnayder "yaşıl enerji"yə keçidə nail olmaqla geotermal, biokütlə, Günəş, külək enerjisindən istifadə etməklə iqlim dəyişməsinə təsir göstərməyin mümkünlüyünü diqqətə çatdırıb. Deyib ki, dünya üzrə landşaft dəyişmələri çox sürətlə baş verir. Çox az sayda istehsalçı ölkə var ki, onlar nəzarəti saxlaya bilərlər. Bərpaulunan enerji mənbələrindən istifadə hər ölkədə mümkündür. "Yaşıl enerji"dən istifadə karbon emissiyalarının azaldılmasına töhfə verə bilər. Alternativ enerji mənbələrinin geniş tətbiqi, həmçinin enerji sektorunu dəyişdirəcək, enerji təhlükəsizliyini və enerji sisteminin dayanıqlılığını artıracaq.

Çex Respublikasının sabiq Prezidenti Vatslav Klaus enerji təhlükəsizliyi sahəsində baş verən təhlükələrin təəcüblü olmadığını deyib. Onun sözlərinə görə, enerji qiymətlərinin artımı Rusiya-Ukrayna münaqişəsindən əvvəl baş verib.

Maltanın sabiq Baş naziri Cozef Muskat Avropanın "yaşıl enerji"yə keçməyə çalışdığını deyib. Hazırda elektrik, hibrid avtomobillərin gündəliklərdə istifadəsi bildirən C.Muskat hidrogen mühərrikləri avtomobillərə üstünlük verilməsinin tərəfdarı olduğunu qeyd edib.

Energetika nazirinin müavini Elnur Soltanov çıxışında vurğulayıb ki, ötən il Azərbaycanda 44 milyard kubmetr qaz hasil edilib. Bu il həmin rəqəmin 45 milyard kubmetrə çatdırılması planlaşdırılır. Ötən 5 ay ərzində 9,4 milyard kubmetr "mavi yanacaq" ixrac edilib. Təbii qaz ixracının artırılması üçün Azərbaycanda kifayət qədər potensial var.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycan çox ciddi elektrik enerjisi ixracatçısıdır. Belə ki, ötən il müqayisədə elektrik enerjisinin ixracı 45 faiz artıb.

Gələcəkdə Azərbaycanın Zəngəzur dəhlizi vasitəsilə Avropaya elektrik enerjisi ixracını həyata keçirə biləcəyini deyən nazir müavini Ermənistanın üzərindən düşən öhdəlikləri yerinə yetirməli olduğunu diqqətə çatdırıb.

Rumıniyanın Baş nazirinin sabiq müavini Ana Birçall Rusiya-Ukrayna müharibəsinin enerji bazarının vacibliyini ön plana çıxardığını, enerji təchizatının idxaldan asılılığının mənfi təsirlərə müsbət edildiyini bildirib. A.Birçall

diqqətə çatdırıb ki, enerji təhlükəsizliyinin dayanıqlılığı üçün enerji miqsi təmin edilməli və hər bir ölkə öz balansını müəyyən etməlidir. Enerji təhlükəsizliyinin dayanıqlılığının təmin edilməsi enerji asılılığından müstəqilliyə doğru atılan addımlardır.

Rumıniya ilə Azərbaycan arasında münasibətləri yüksək qiymətləndirən Ana Birçall ölkəmizi sadiq tərəfdaş adlandırdı. "Cənub qaz dəhlizi"nin strateji layihə olduğunu deyən Baş nazirin sabiq müavini Azərbaycana enerji sahəsində əməkdaşlığa görə minnətdarlığını bildirdi.

"Regionun enerji təhlükəsizliyini təmin etdiyini görə Prezident İlham Əliyevə dərin minnətdarlığımı bildirirəm", - deyərək A.Birçall qeyd edib.

"Liberal Internasional"-in prezidenti Hakima El Haite 125 ölkənin Firsazisiyə qoşulduğunu, lakin hələ də ciddi irəliləyişlərin olmadığını deyib. "Paris Sazişi yeniliklər gətirir, vətəndaş cəmiyyətləri prosesə qoşulsalar da, istehsalçılar həvəsləndirilsə də tullantılar artmaqdadır. Çünki yanacaq istehsalına subsidiyalar qoymaqla onun artımına nail olduq. Baxmayaraq ki, texnologiyalar inkişaf etdi, bərpaulunan enerji texnologiyaları geniş vüsət aldı, hidrogen əsaslı texnologiyalar yayılmağa başladı - belə əsaslı dəyişikliklər olan bir vaxtda biz bu fürsətləri qaçırdıq. Hazırda Avropa İttifaqı bərpaulunan enerji mənbələri üzərində çalışır. İnənirəm ki, "yaşıl enerji"yə tam keçidə nail olacağıq", - deyərək o diqqətə çatdırıb.

Panel iclası müzakirələrlə davam edib.

Qeyd edək ki, "Qlobal dünya nizamına təhdidlər" mövzusunda keçirilən Qlobal Bakı Forumunda 50-dən çox ölkənin, həmçinin nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri iştirak edirlər. Forumda qlobal dünya nizamına təhdid edən problemlər, o cümlədən dünyada təhlükəsizliyin və sülhün təmin olunması perspektivləri, enerji təhlükəsizliyinə yaranan təhdidlərin aradan qaldırılması yolları, həssas bölgələrdə sülh, əməkdaşlıq və inteqrasiya, qloballaşan dünyada artan ədalət-sizliklər, yoxsulluğun qarşısını almaq üçün qida və kənd təsərrüfatı sektorunun transformasiyası kimi mühüm mövzularda səmərəli müzakirələr aparılacaq.

Konfrans öz işini iyunun 18-də başa çatdıracaq.

Dünya səyyahları Füzuli, Xocavənd, Şuşa və Ağdam rayonlarında səfərdə olublar

Dünyanın 10 ölkəsindən 24 səyyah Azərbaycanın işğaldan azad olmuş ərazilərinə səfər ediblər. Onlar Füzuli, Xocavənd, Şuşa və Ağdamda işğal zamanı ermənilər tərəfindən törədilmiş vandalizmin nəticələrini və dağıntıları öz gözləri ilə görüblər. Həmçinin azad edilmiş ərazilərdə hazırda ölkəmiz tərəfindən aparılan tikinti və quruculuq işləri ilə tanış olublar.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, Danimarka, Almaniyalı, ABŞ, Sinqapur, Ukrayna, Türkiyə, İspaniya, Macarıstan, Hindistan, İsveçdən olan 24 səyyah Qarabağa üçgünlük səfəri Xocavənd-Şuşa-Ağdam-Kəlbəcər-Laçın-Zəngilan marşrutu üzrə həyata keçirəcəklər. Səyyahlar səfər zamanı yolboyu Füzuli rayonundan keçərkən işğal zamanı ermənilər tərəfindən törədilən dağıntıların şahidi olublar. Səfərin ilk dayanacağı Xocavənd rayonu olub. Qonaqlar Xocavənd rayonunda qədim yaşayış məskəni sayılan Azix mağarasında olublar. Burada onlara Azix mağarasının tarixi və coğrafi mövqeyi barədə ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Azix mağarası Azərbaycanın cənub-qərbindəki Kiçik Qafqaz dağlarının cənub-şərq yamacında yerləşən, Qarabağın Quruçay dərəsində, Tuğ çökəkliyində, Quruçay çayının sol sahilində, çaydan 3 kilometr aralıqda, Quruçayın müasir yatağından 100-120 metr yuxarıda yerləşir. Azix mağarasının sahəsi 800 kvadratmetrdir. Burada uzunluğu 600 metrə qədər uzanan 8 dəhliz var. Dəhlizlərin bəzilərinin hündürlüyü 20-25 metrə qədərdir. Azix mağarası Daş dövrü insanların yaşayış yeri kimi məşhurdur. Mağara 1960-cı ildə Məmmədli Hüseyinovun rəhbərliyi ilə AMEA-nın "Paleolit Arxeoloji Ekspedisiyası" tərəfindən aşkarlanıb. Aparılmış tədqiqat işləri zamanı on mədəni təbəqə aşkara çıxarılib. Mağarada Quruçay mədəniyyəti, Aşel mədəniyyəti, Mustye mədəniyyəti dövründə yaşayış olduğu müəyyən edilib. 1968-ci ilin iyununda Məmmədli Hüseyinovun rəhbərliyi altında Paleolit arxeoloji ekspedisiyası Azix düşərgəsinin V təbəqəsinin IV horizontunda apardı.



ğı arxeoloji qazıntılar zamanı bir neçə daş məmurları ilə birlikdə ibtidai insana məxsus çənə aşkar olunub.

Sonra Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşaya gələn qonaqlara şəhərin tarixi barədə ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, işğal zamanı digər ərazilərə kimi, Şuşa şəhəri də erməni vandalizminə məruz qalıb, bir çox yaşayış evləri, tarixi, mədəni, dini abidələr dağıdıb. Həmçinin Şuşa şəhəri mərkəzində Üzeyir bəy Hacıbəylinin, xan qızı Natəvanın və Bülbülün ermənilər tərəfindən güllələnən heykəlləri barədə də ətraflı məlumat əldə ediblər. Qonaqlar həmçinin Şuşa şəhərində aparılan tikinti quruculuq işləri ilə də tanış olublar.

Daha sonra onlar Şuşa qalasına gəliblər. Şuşa səfərinin son dayanacağı işğalçı Cıdır düzü olub. Qonaqlar buradan açılan əsrarəngiz təbiət mənzərəsini seyr ediblər.

Daha sonra Ağdam şəhərinə səfər edən səyyahlar Pənahəli xanın imarətinin və İmarət stadionunun qalıqlarına baxıblar. Səyyahlara erməni vəhşiliyinə məruz qalan tikili barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, erməni vandalizmi təkcə yaşayış yerlərindən deyil, Azərbaycanın tarixi abidələrindən də yan keçməyib.

Sonra səyyahlar şəhər mərkəzində yerləşən Ağdam Cümə məscidində olublar. Bildirilib ki, 1868-ci ilin yadigarı olan Ağdam məscidi də Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edildikdən sonra talan olunub, yandırılıb. Məscidin minarələrinin uçurulmasına səbəb işğalçıların buradan müşahidə məntəqəsi kimi istifadə etmələri olub. Məhz Cümə məscidinin minarələrindən ətrafı rahatlıqla müşahidə etməyin mümkünlüyü tarixi abidələrin xilasına səbəb olub. Buna baxmayaraq, bütün müqəddəs məkanlarımız kimi, bu məscidin də ibadət zalından erməni vandalları heyvan saxlamaq üçün istifadə ediblər.

Qonaqlar erməni vəhşiliyi nəticəsində yerləyəkən edilmiş Ağdam şəhərinin dağıntıları ilə tanış olub. Dram Teatrının salamat qalmış divarına baxıblar.

Georgi Marqvelaşvili: "Qlobal Bakı Forumu açıq dialoq, fikir mübadiləsi üçün imkanlar yaradan platformadır"

Pandemiya səbəbindən forumlar onlayn keçirilirdi. Müzakirələrin əsas mövzuları COVID-19 pandemiyası və bəşəriyyətin bu çətin vaxtda görməli olduğu tədbirlər idi. Lakin indi biz postpandemiya mərhələsindəyik. Hazırda dünyada daha təhlükəli yeni realiti mövcuddur. Bu, bütün regionumuza təsirini göstərən Rusiya-Ukrayna müharibəsidir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə jurnalistlərə müsahibəsində IX Qlobal Bakı Forumunun iştirakçısı, Gürcüstanın sabiq Prezidenti Georgi Marqvelaşvili bildirib.

Bakı Qlobal Forumunun açıq dialoq, fikir mübadiləsi üçün imkanlar yaradan platforma olduğunu vurğulayan Georgi Marqvelaşvili əlavə edib ki, tədbirin proqramı çərçivəsində qarşılıqlı suallara cavablar tapmaq həm Azərbaycan, həm Gürcüstan, həm də bütün Avropa üçün mühüm məsələdir.

Prezident İlham Əliyevin forumdakı çıxışına da toxunan Georgi Marqvelaşvili deyib: "Prezident Əliyev bizim regionda sülhün vacibliyini xüsusi vurğulayıb. Təəssüf ki, biz hərbi münaqişələrin bir çox mərhələsindən keçmişik. Gürcüstan və Azərbaycan strateji tərəfdaşlarıdır. Bizim Ermənistanla da yaxşı münasibətlərimiz var. Bütün bunları nəzərə alaraq demək olar ki, Tbilisi formatı konkret məsələlərə yönəlməyən, lokal format ola bilər".



Boris Tadić: "Serbiya azad edilmiş torpaqların bərpasında Azərbaycana dəstək verə bilər"

"Serbiya Azərbaycanın strateji tərəfdaşı kimi işğaldan azad edilmiş torpaqların bərpasında ölkəyə dəstək verə bilər". Bu sözləri IX Qlobal Bakı Forumunun iştirakçısı, Serbiyanın sabiq Prezidenti Boris Tadić AZƏRTAC-a müsahibəsində söyləyib.

Sabiq Prezident deyib: "Çox təəssüf ki, Serbiya enerji qovşağı deyil. Bu səbəbdən Serbiya Xəzər dənizinin təbii qazını Avropaya çatdırmaq, Azərbaycan və onun tərəfdaşları tərəfindən inşa edilən qaz kəmərlərinə qoşulmaq üçün interkonektorlardan istifadə etməyə məcburdur.

Mən prezident olarkən arzu edirdim ki, bütün qaz kəmərləri Serbiyadan keçsin və ölkəmiz Cənub-Şərqi Avropa üçün enerji qovşağına çevrilsin".



Avropa Şurasının demokratiya üzrə məruzəçiləri Azərbaycanda media sahəsində islahatlar barədə məlumatlandırılıb



İyunun 16-da Azərbaycan Respublikası Mediannın İnkişaf Agentliyinin İcraçı direktoru Əhməd İsmayilov Avropa Şurası Nümayəndələr Komitəsinin Demokratiya üzrə məruzəçilər qrupunun (GR-DEM) sədri, İsveçin Avropa Şurası yanında daimi nümayəndəsi Martin Ehnberqin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Mediannın İnkişafı Agentliyindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Əhməd İsmayilov "Azərbaycan Respublikasında media sahəsində islahatların dərinləşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 12 yanvar tarixli fərmanından irəli gələn ölkəmizdə media sahəsində həyata keçirilən islahatların mahiyyəti, "Media haqqında" qanunun məqsədləri, media subyektlərinin iqtisadi müstəqilliyinin gücləndirilməsi, jurnalistlərin peşəkarlığının, məsuliyyətinin və cəmiyyətin media savadlılığının artırılması istiqamətində görülən çoxşaxəli və kompleks tədbirlər haqqında geniş məlumat verib.

İcraçı direktor qonaqların diqqətinə çatdırıb ki, "Media haqqında" qanun jurnalistlərin peşəkar fəaliyyətinin maneəsiz və səmərəli həyata keçirilməsi, media subyektlərinin yarıdaxilçilik və redaksiya müstəqilliyinin ən yüksək səviyyədə müdafiə edilməsi, mediannın fəaliyyətinin stimullaşdırılması, demokratik dəyərlərə hörmətin bir hissəsi kimi düzgün informasiya almaq hüququnun realizəsi, bu yolla ictimaiyyət və media arasında qarşılıqlı etimadın artırılması üçün etibarlı hüquqi baza rolunu oynayır.

Martin Ehnberq və digər qonaqlar Azərbaycanda media sahəsində aparılan islahatlar və "Media haqqında" qanun barədə ətraflı məlumata görə təşəkkürünü bildirib, islahatlarla bağlı fikirlərini bölüşüblər.

Görüşdə qeyd olunan məsələlərə bağlı ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.





17 İyun Tibb İşçiləri Günüdür

İnsanlar var ki, nailiyyətləri, qazandıqları uğurları ilə yanaşı, ömrü boyu başqaları üçün xeyirli işlər görmək məramı ilə yaşayırlar. Bu niyyətlərini gerçəkləşdirərək ötrü belə adamların hansı sənətin sahibi olması o qədər də vacib deyil. Biz onları "yaxşı insanlar" qismində qəbul edirik.

Həkimlərlə bağlı isə sadəcə bir məqam var: onlar insanların dördlərinə daha yaxın olurlar. Həm də bu yaxınlıq dolayısı ilə deyil, birbaşa. Axı söhbət cansağlığından gedir... Hər bir həkim bu məsuliyyətin yükünü daşıya bilərmi? Bakıda yerləşən "MDT dental" klinikasının rəhbəri, tanınmış stomatoloq-həkim Mahmud Məcidovla söhbətimiz belə bir maraqlı mövzudan başladı.

O, dedi ki, həkim məsuliyyəti tibb aləmində çox böyük bir mənəvi kəsbdir. Əsl həkimin qayəsi inandır. Xəstə həkiminə etibar etməli, onu sağaldacağına şübhə yeri qoymamalıdır. Hansı əzəmiz ağrıyarsa, bizə elə gəlir ki, bütün canımız oradadır. Ona görə də yetər ki, həkim özü işinin peşakar olsun, sənətinin ali dəyərlərinə sadiq qalsın. Onda böyük ümidlə yanaşı, özünüzü və bu ümidə doğrultmağa xəstələriniz şəfalı əlləri ilə həyata bağlayacaq, qəlblərdəki ümidi artıracaq, onlara dünyanı bəxş edəcəklər. Mən xəstələrimi inamlı, gümrək görəndə sevinirəm.

Onunla söhbətimin ilk əlaqələrindən duyduğum ki, bu, xəyallarımızda təsəvvür etdiyim əsl həkimdir. Və həmin məqamda artıq həkimin adı-soyadı, vəzifəsi də şərti xarakter daşıyır. "Əsl həkim" ifadəsi bütün bunların hamısını əks etdirir.

Bu müqəddəs peşə sevgi, məsuliyyət və həssaslıq tələb edir

Stomatologiya hazırda tibbin ən çox inkişaf etmiş istiqamətlərindən sayılır. Yeni texnologiyalar bu sahədə də bəşəriyyəti təəcübləndirməkdə davam edir. Dişlərin müayinə və müalicəsi, gigiyenası ilə bağlı yeni-yeni vasitələr ortaya çıxır. Eyni zamanda stomatoloji klinikaların, fərdi həkim kabinetlərinin sayı artır. Stomatoloji xidmətlər əhali üçün daha əlçatan olur. Beləliklə, həyat və sağlamlığımızda çox mühüm rol oynayan dişlərlə bağlı narahatlıqlar azalır.

Amma orası da var ki, yeni texnologiyalar peşəkarlıqla birləşməli və təşkil edəndə yüksək nəticə verir. Əgər yenilikləri öz işində tətbiq edən mütəxəssis sənətinin inçiliklərini dərinlən bilməyə, onda texnologiyaların imkanlarından da lazımı şəkildə faydalanmağı bacarmayacaq.

Həkimin savadı, təcrübəsi, yüksək səriştəsi, hər bir pasiyentə fərdi yanaşması, ən mühümü isə sənətinə sevgisi bütün dövrlərdə olduğu kimi, yenə mühüm şərtdir. Sevindiricidir ki, cavan nəsil stomatoloqlarımız arasında belələri çoxdur.

Mahmud Məmmədovun oğlu Məcidov bu sənəti qəlbini hökmü ilə seçmişdir. İndi də görüldüyü kimi, bu sahədə təsadüfi şəxs deyil. Onun çox gənc yaşlarından sənətinə əldə etdiyi uğurların təməlinə məhz peşə sevgisi durur. Mahmud həkim daim öz peşəkarlığını inkişaf etdirir. Cavan olmasına baxmayaraq öz dəstəyi, fikri və təşəbbüsü olan həkimdir. Yenilikləri diqqətlə izləyib, gündəlik işinə gətirir. Bütün gücü ilə çalışır ki, pasiyentlərinin dişlərlə bağlı heç bir problemi qalmasın. Necib davranışı, yüksək mədəniyyəti, sadəliyi, təvazökarlığı, insanlara diqqəti, qayğı və məhəbbətilə bütün xəstələrinin, hətta onu tanımayanların hörmətini qazanıb. Belə bir münasibət çox vaxt dostluğa çevrilir.

Onun seçimi diş həkimliyi oldu

O, 1986-cı il aprelin 2-də Masallı rayonunun Yeyənkənd kəndində doğulub. Uşaq vaxtı özü də, valideynləri də onun polis zabiti olmasın arzulayırmışlar. İstedadı, biliyi, çalışqanlığı, eləcə də ailədə aldığı həyat dərsləri sayəsində orta məktəbdə yüksək qiymətlərlə oxuyurdu. Özünü cığır açmaq, yolunu tutmaq düşüncələrinə hakim kəsilən əsas fikirlər idi... Lakin günlərin birində diş ağrıyır, Mahmudu yaxın əraziyələrdə çalışan diş həkimlərindən biri-

ni yanına aparırlar. Həkim onun alt çənəsindəki dişini iynəsi, keyitmədən çəkir. Bu, o qədər ağrıqlı olur ki, yeniyetmə həmin andan fikrini dəyişir, böyüyəndə diş həkiminə olacağına və insanlara heç bir ağrı, narahatlıq yaşatmadan onları müalicə edəcəyinə söz verir. Beləliklə, orta məktəbi bitirdikdən sonra 2003-cü ildə Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetinə daxil olur. Universitetdə nəzəri bilikləri əldə etməklə yanaşı, praktik bacarıqlara da yiyələnmək üçün ikinci kursdan klinikalara təcrübəyə gedir. Həkimlərin yanında sevdii sənətin inçiliklərinə yiyələnir. Bir müddətdən sonra isə özü diş klinikası yaradaraq ona rəhbərlik etməyə



"Bunların arasında heç uğursuz implant əməliyyatlarımız olubmu?," - deyərək ondan soruşanda belə cavab verdi: "Uğursuz implant əməliyyatı olmayan həkim, deməli, heç zaman implant etməyib. Təxminən 1-2 faiz bu cür hallar ola bilər. Müasir implantlarda infeksiya yaranması ehtimalı yoxdur. Amma pasiyentin proses zamanı müalicə rejiminə ciddi əməl etməməsi, məsələn, soyuq yolla içməsi, bərk qidalara yeyib toxumaları zədələməsi müəyyən problemlər yarada bilər. İmmun sisteminin zəifliyi, yaş amili, şəkərli diabet xəstəliyinin olması və digər səbəblər də

Həkim məsuliyyəti



başlayır. Və bu, onun həyatda ilk böyük uğuru olur!

2009-cu ildən bilavasitə həkimlik fəaliyyəti ilə məşğuldur. Tələbəlik dövründəki praktik fəaliyyətini də bunun üzərinə gəlsək, Mahmud həkimin hazırda 17 ildən çox peşakar təcrübəsi var. Universiteti başa vurandan sonra müxtəlif təkmilləşdirmə kursları vasitəsilə ağız cərrahiyyəsi ixtisasına da yiyələnir.

Hazırda "MDT dental" Stomatoloji Klinikasında həmkarları ilə birgə böyüklərin və uşaqların dişlərinin müalicəsi ilə məşğul olur. Uşaqlarda süd, əyri dişlərin sırasının bərpası, böyüklərdə ortopedik qüsurların bərpası, ortopedik və terapevtik işlərlə bağlı mükəmməl təcrübəyə malikdirlər. Gün ərzində 20-30-a yaxın pasiyentin müalicəsi ilə məşğul olurlar.

Ən əlverişli üsul - implant

Mahmud Məcidov xüsusilə tibbin son onilliklərdəki mükəmməl kəşflərindən olan implant dişlər sahəsində böyük səriştə sahibidir. "Implant çəmə sümüyündə olmayan dişləri bərpa etməkdən ötrü ən gözəl və əlverişli üsuldur. Bu, pasiyentlərdə rahatlıq yaradır, protezə ehtiyac qalmır. Yaxud ağrıdan bir diş itirilsə, onu bərpa etməkdən ötrü yarımdakı sağlam dişləri yonmağa daha lüzum olmur. Implant bu baxımdan ən gözəl həll yoludur", - deyir həmsöhbətimiz.

Onun sözlərinə görə, zaman keçdikcə implant modelləri də dəyişir, daha təkmil olur: "Implantın çənə sümüyündə rahat yerləşməsi üçün dizaynlar inkişaf etdirilir. Hazırda Azərbaycanda istifadə edilən implantlar da ən müasirlərdir".

Mahmud Məcidov stomatologiya sahəsindəki yenilikləri öyrənib mənimsəmək üçün mütəmadi olaraq xarici ölkələrdəki sərəhşərlərdə, simpoziumlarda, beynəlxalq tədbirlərdə, kurslarda iştirak edir. Deyir ki, bu tədbirlərdə onlara peşanın digər yenilikləri ilə yanaşı, implantın pasiyentin çənəsinə yerləşdirilməsinin ən asan üsulları barədə məlumatlar verilir, tətbiq yolları açıqlanır. Mahmud həkim özü indiyədək 1000-ə yaxın pasiyentə implant edib.

"Bunların arasında heç uğursuz implant əməliyyatlarımız olubmu?," - deyərək ondan soruşanda belə cavab verdi: "Uğursuz implant əməliyyatı olmayan həkim, deməli, heç zaman implant etməyib. Təxminən 1-2 faiz bu cür hallar ola bilər. Müasir implantlarda infeksiya yaranması ehtimalı yoxdur. Amma pasiyentin proses zamanı müalicə rejiminə ciddi əməl etməməsi, məsələn, soyuq yolla içməsi, bərk qidalara yeyib toxumaları zədələməsi müəyyən problemlər yarada bilər. İmmun sisteminin zəifliyi, yaş amili, şəkərli diabet xəstəliyinin olması və digər səbəblər də

mış, yaxud qırılmış dişlər düzəldilərək çox mükəmməl, hamar görünüş qazanır".

Mahmud həkim onu da söyləyir ki, onlar hər bir pasiyentə fərdi yanaşma tətbiq edirlər. Vəziyyətə uyğun ən doğru həlləri seçirlər: "Bizim yanımıza gəlib, alınır, sən ömür boyu dişsiz qalacaqsan söhbətini eşitmək yoxdur". Bir sözlə, burada da illərin əziyyəti öz bəhrəsini verir.

Vətən müharibəsi zamanı

O, həkimlik təcrübəsindən elm-də istifadə etmək niyyətindədir. "Stomatologiya durmadan inkişafdadır. Ağızdakı 32 dişin hər birinin morfoloji, anatomik quruluşu var. Texnologiyalar inkişaf etdikcə, elmi yanaşmalar da dəyişir, müasir dövrün çağırışlarına hədəflənir. Yeni elmi baxışlar ortaya çıxır. Ona görə bu sahədə tədqiqat işləri aparmaq maraqlıdır", - deyir Mahmud Məcidov.

İnternet, məlumatların əlçatanlığı tibbin digər sahələrində olduğu kimi, bu sahədə də hüdudsuz imkanlar yaradır. Müalicə prosesində hansısa çətin məqamla qarşılaşanda müəyyən bir izahedici videonu izləmək, dünyanın müxtəlif ölkələrindən alimlərin tövsiyələri ilə tanış olmaq problemin qısa za-

manda həllinə kömək edir. Artıq bu sahənin mütəxəssisləri üçün qaranlıq qalan heç nə yoxdur. İndi əsas məsələ, Mahmud Məcidovun fikrincə, inkişaf tempini qoruyub saxlamaq, mövcud olanları zaman-zaman daha da təkmilləşdirməkdir.

Hazırda "MDT dental" Stomatoloji Klinikasında 20-yə qədər tibb mütəxəssisi çalışır. Peşakar həkim stomatoloq Vətən müharibəsi zamanı klinikadakı bir çox həmkarları ilə tez-tez cəbhə xəttindəki hospitallarda, xəstəxanalarda, səyyar poliklinikalarda tibbi fəaliyyət göstərib. Müharibə başlayandan bitənədək cəbhə bölgələrinə dərman preparatları, tibbi ləvazimatlar ilə yardımlar edib, yaralıların müalicəsinə kömək üçün əllərindən gələni əsirgəməyiblər. "44 günlük Vətən müharibəsində bütün Azərbaycan xalqı Ali Baş Komandan İlham Əliyev ətrafında birləşərək qələbəyə doğru irəliləyirdi. Biz də xalqımızın Qələbəsinə bacardığımız köməyi göstərməyə çalışdıq", - deyir həkim Mahmud Məcidov.

Ziyalı üçün vacib sayılan ən mühüm keyfiyyətlərdən biri də onun aydın mövqeyə sahib olması, taleyüklü məqamlarda xalqın mənafeyi baxımından ən doğru, dürist olanı seçməsi, lazımı anda qətiyyət, cəsarət nümayiş etdirməsidir. Mahmud Məcidov da milli ideallara bağlı vətənpərvər ziyalıdır, daim doğma Azərbaycanın firavan gələcəyi naminə yorulmadan fəaliyyət göstərir, dövrünün ictimai-siyasi hadisələrində ön sıralarda olmağı vacib bilir. O, 4 övlad atasıdır. İxtisasca ingilis dili müəllimi olan xanımı ilə birgə övladlarını vətənpərvərlik ruhunda böyüdür. Həkimlik sənəti bu peşakar stomatoloq üçün həm də öz xalqına üroyinin hərərətini çatdırmaq, ona layiqincə xidmət etmək üçün bir vasitədir.

Vinir dişlərin üstünlüyü

Stomatoloq Mahmud Məcidovun müşahidələrinə görə, dişlərin ağrı ilə çəkildiyi uşaqlıq illerimizin travmalarından irəli gələrək, diş müalicəsində hələ də qorxub, psixoloji kompleks keçirənlərin sayı getdikcə azalır. Çünki ölkəmizdə stomatologiya çox inkişaf edib. İnsanların bu barədə təsəvvürləri, topladıqları məlumat genişlənir. "Ona görə də yanımıza insanlar, demək olar ki, psixoloji baxımdan hazır vəziyyətdə gəlirlər. Əlbəttə, bəzilərində əvvəlcə müəyyən qorxu hissi olur. Amma çalışırıq ki, onların psixologiyasını mümkün qədər tez öyrənib, buna uyğun davranaraq. Bizim işlərimiz, əvvəlki əməliyyatlarımızdan videodeopizdları görəndən sonra rahat olur", - deyir həkim.

Diş həkimlərinin yanına gəzəlik naminə də gələnlər olur. Bu barədə stomatoloq M.Məcidov deyir: "Hər kəs dişlərinin sağlamlığı qədr həm də estetik cəhətdən gözəl olmasını istəyir. Elə insanlar var, baxırsan diş sırası yerindədir. Sadəcə onların rənginə görə kompleks yaşayırlar. Biz bu halda vinir dişlər tövsiyə edirik. Vinir dişlər diş bərpasının ən müasir üsullarındandır. Prosedur zamanı dişlər 0,3-0,5 mm qalınlığında bir qədər örtülür. Beləliklə, ləkələnmiş, saral-

Azərbaycan stomatologiya sahəsində öncül ölkələrdəndir

Bu gün "MDT dental" Stomatoloji Klinikada insanlara yüksək səviyyədə tibbi-stomatoloji xidmət göstərmək üçün müasir tələblərə uyğun maddi-texniki baza mövcuddur, eyni zamanda müəssisənin

yüksək peşəkarlığa malik kadr potensialı var. İdeal səliqə-sahman buraxmadan digər işləri tamamlayır.

Mahmud həkimin 2006-cı ildən birləşmiş yoldakı diş texniki Şirvan Şairov 1983-cü ildə Bərdədə doğulub. Universitetdə ortoped-stomatoloq ixtisası ilə məzun oldu-ğu vaxtdan Mahmud Məcidovla birgə çalışır. Söhbət əsnasında onun da fikirlərini öyrəndik: "Stomatologiyada hər zaman peşakarlara ehtiyac var. Hər gün neçə-neçə müxtəlif yaşlı, fərqli xarakterli xəstəni səbirlə dinləmək, onunla dil tapmaq, dərindən çarə edəcəyinə əminlik yaratmaq lazımdır. Ona görə də əvvəlcədən işin detallarını müzakirə edirik. Pasiyentimizin özünü də fikirlərini nəzərə alırıq. Ondan sonra vəziyyətə uyğun qərar veririk".

Stomatologiyanın bu sahəsində baş verən sürətli dəyişiklikləri nəzərə alaraq, Şirvan Şairov daim özünü təkmilləşdirməyə çalışır: "Universitetdə öyrəndiyimiz nəzəri biliklər öz yerində, onların bir qismi artıq keçmişdə qalıb. Yenilikləri öyrənmək üçün xarici ölkələrdə keçirilən tədbirlərə gedirik. İnternetdəki resurslardan faydalanırıq. Almaniyadan, Türkiyədən, Rusiyadan nüfuzlu həkimlər Azərbaycana gəlir, onların təlimlərində iştirak edirik. Bilmədiyimiz nə varsa, öyrənirik. Azərbaycan stomatologiya sahəsində öncül ölkələrdəndir".

Söhbətimizə qoşulan Mahmud həkim deyir ki, əldə olunmuş nailiyyətlərlə kifayətlənmək tələqqini ləngidə bilər. Dəyişən zamanın, inkişaf edən texnologiyaların yüksəlişindən geri qalmaq olmaz. İnkişaf etmək üçün istər respublikada, istərsə də xaricdə yaşayan həmkarlarla fikir mübadiləsi aparılmalı, onların bilik və bacarıqlarından, uğurlu yeniliklərindən öyrənməliyik. M.Məcidov bu vacib məqamları hər zaman nəzərə aldığı söyləyir. Buna görə də xarici ölkələrdəki həmkarları ilə sıx əlaqə saxlayır.

Bütün dünyada geniş yayılmış stomatoloji xəstəliklərə çarə tapılması, profilaktik işlərin yaxşılaşdırılması onun daim düşündürür. Arzu edir ki, tibb elminin tərəqqisi ilə səviyyəyə çatsın ki, profilaktik baxışlar aparılarkən aşkar edilən bütün xəstəliklərin müalicəsi mümkün olsun.

Ziyalı əqidəsi

Həkim nikbin olmalı, kömək etməyə tələsməli, xoş əməllərlə yaşamaqlıdır, deyirlər. Mahmud Məcidov məhz belə həkimlərdəndir. Onun haqqında söhbət düşəndə dəfələrlə "əsl ziyalıdır" sözlərini eşitməmişik. Ziyalıtlıq elə bir keyfiyyətdir ki, təkə də diploma, savadla və biliklə qazanılır. O, eyni zamanda insanın öz daxili dünyasından, mədəniyyətindən gəlir. Onun ziyalılığı hər yerdə - işində-peşəsində, vəzifə kabinetində, insanlara - vətəninə, xalqına münasibətində aydın şəkildə əks olunur.

Bu günlərdə həmkarı Şirvan Şairovla və köməkçisi Oqtay Axundzadə ilə işğaldan azad edilmiş qədim yurd yerlərimizdə - Hadrutda və gözəl Şuşada olmuşlar. Azıx mağarasına gedən zirvəyə qalxmışlar. Təəssüratlarını bizimlə bölüşən Oqtay əslən şuşalıdır. Bakıda doğulub böyüyüb, şuşalı ruhu ilə vətənpərvər gəncin canındadır. "İlk dəfə Şuşanı görəndə elə bildim ki, bu şəhərdə doğulmuşam. Bu, izahı mümkün olmayan hissdır. Babam Şuşa uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib və şəhərdən çıxan sonuncu sakinlərdən olub. Mən onun adını daşıyıram. Babam rəhmətə gedəndən bir neçə ay sonra Şuşa azad olundu. Birçün ona heyls-lənirəm ki, uzun illər yurd həsrəti çəkən babam Şuşanı işğaldan azad olunmasını görə bilmədi. Bunun çox arzulayırdı", - dedi Oqtay.

Klinikadan ayrılarkən Mahmud həkimdən dişlərlə bağlı oxucularımıza tövsiyə vermasını istədik. Əsas tövsiyəsi sağlam dişləri bütün mümkün vasitələrlə qorumaq, ağız gigiyenasına diqqət yetirmək, xəstə dişlərin müalicəsinə isə vaxtında başlamaqla bağlı oldu.

Biz də həkim tövsiyəsinə əməl etmək qalır.

İradə ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Gəncədə Ekoloji Park Kompleksi yaradılır



Gəncə Mənzil Kommunal Təsərrüfat İstehsalat Birliyinin güllüklük sahəsində Ekoloji Park Kompleksi salınacaq. Fərqli dizayn ilə seçiləcək kompleksdə sakinlərin rahatlığı üçün bütün şəraitin yaradılması nəzərdə tutulur.

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov kompleks salmaq əraziyə baş çəkərək hazırlıq işləri ilə tanış olmuşdur. Bildirilmişdir ki, Gəncəçay çayının sahilində salınacaq kompleks 11 hektar

ərazini əhatə edəcək. Burada müxtəlif növ gül-çiçək, eləcə də ağac ting-ləri əkiləcək, əyləncə mərkəzləri, idman qurğuları, işə obyektləri, həmçinin müxtəlif növ balıqlar üçün akvarium yaradılacaq.

Qeyd edək ki, Gəncədə ümumilikdə 14 park və istirahət güşəsi və onların yaşıllıqlarla təmin edilməsi üçün güllüklük təsərrüfatında 30 növdə 60 minə yaxın gül-çiçək və 20 növdə ağac yetişdirilir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Sumqayıtda əmək yarmarkası keçirilib



Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentliyi (DMA) işgötürənlərlə birgə Sumqayıtda əmək yarmarkası keçirib.

Sumqayıt şəhəri, Aşerov və Xı-zı rayonları üzrə 43 müəssisənin əsas xidmət, istehsal, tikinti və s. sahələrində 400-dən çox vakansiya ilə iştirak etdiyi yarmarkada mürciət edən işsiz və işaxtaran şəxslərdən CV-lər qəbul edilərək nəzərdən keçirilib. Onların vakansiyalar üzrə

məşğulluqlarının təmin edilməsi üçün işlərə başlanıb.

Yarmarkada vətəndaşlara özünü-məşğulluq proqramı və peşə hazırlığı kursları barədə də məlumat verilib. Bu aktiv məşğulluq tədbirlərindən yararlanmaq istəyənlər şəxslərin qeydiyyatı aparılıb. İşsiz və işaxtaranların münasib işlərlə təminatı məqsədini daşıyan yarmarkada eyni zamanda iştirakçılara uyğun iş sahələrində təcrübə imkanlarının yaradılması da nəzərdə alınır.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın tibb işçiləri "OpenWHO" platformasında keçirilən onlayn kurslarda iştirak edirlər

Azərbaycanın tibb işçiləri Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin (TƏBİB) dəstəyi ilə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) "OpenWHO" platformasında onlayn öyrənmə imkanları təqdim edən kurslarda fəal iştirak edirlər.

AZƏRTAC TƏBİB-ə istinadla bildirir ki, müvafiq maarifləndirmə və texniki dəstək sayəsində son yarım ildə həmin platformada kurslar üçün

qeydiyyatdan keçmiş azərbaycanlı səhiyyə işçilərinin sayı on dəfə artaraq 18 minə çatıb. Avropa İttifaqı (AI) və ÜST-ün birgə keçirdiyi layihələr çərçivəsində 50 tibb müəssisəsi və tibb işçisi davamlı tibbi təhsil istiqamətində fəal iştirakçı olaraq təltif olunub.

"OpenWHO" platformasında təqdim edilən onlayn kurslara qoşulmuş tibb müəssisələri arasında Ucar Rayon Mərkəzi Xəstəxanası, Yevlax Rayon Mərkəzi Xəstəxanası, Respublika Klinik Xəstəxanası, Bakı şəhəri 20 saylı və 2 saylı uşaq poliklinikaları fəal iştirak ediblər.



AZAL sərnəşinləri Bakı-Naxçıvan-Bakı marşrutu üzrə aviabiletləri aviasirkətin rəsmi saytından almağa dəvət edir

"Azərbaycan Hava Yolları"nın Mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, aviasirkət Bakıdan Naxçıvana və geriyyə səyahət edən bütün sərnəşinlərə aviabiletləri aviasirkətin rəsmi saytından almağa təklif edir.

Bu, AZAL-ın kassalarında yaranan uzun növbələrin azalmasına, həmçinin sərnəşinlərin aviabiletlərinin rəsmiləşdirilməsi prosesini asanlaşdırmağa kömək edəcək.

Hər iki istiqamət üzrə biletlər aviasirkətin www.azal.az rəsmi saytından əldə edilə bilər.

Biletlərin alınması zamanı ödəniş üçün istənilən bankın Visa və MasterCard

beynəlxalq ödəniş sistemlərinin kartları qəbul edilir. Ödəniş zamanı digər şəxsin bank kartından istifadə edildikdə, hava limanında qeydiyyat zamanı kart sahibinin şəxsiyyət vəsiqəsinin surətini, habelə kartın üz tərəfinin surətini təqdim etməklə tələb olunacaq.

Naxçıvana və ya geri istiqamətdə olan reyslərdə onlayn aviabiletlər alınarkən saytda həmçinin səyahət edən sərnəşinin vətəndaşlığını seçmək üçün sahə göstərilir.

Xatırladaq ki, respublika daxilində reyslər üçün aviabiletlərin qiyməti Tarif Şurası tərəfindən tənzimlənir və hazırda Bakı-Naxçıvan və Naxçıvan-Bakı istiqamətləri üzrə Azərbaycan vətəndaşları üçün 60 manat, xarici vətəndaşlar üçün isə 70 manat təşkil edir.

Bundan əlavə, qeyd edilən reyslərdə bir sıra kateqoriyalı sərnəşinlər üçün endirim nəzərdə tutulub. Belə ki, 18 yaşadək əlil uşaqlara, tələbələrə, həmçinin I və II qrup əlillərə münasibətdə 10 manat məbləğində endirim tətbiq olunur. Bu kateqoriyalardan olan sərnəşinlər üçün aviabiletlər yalnız Bakı və Naxçıvanın hava limanlarında aviasirkətin rəsmi kassalarında rəsmiləşdirilə bilər. Biletlər alınarkən sərnəşinlər müvafiq sənədləri təqdim etməlidirlər.

Bakı-Naxçıvan və Naxçıvan-Bakı marşrutları üzrə aviabiletlərin alınmasına dair təlimatla aşağıdakı keçid vasitəsilə videoçarxda tanış ola bilərsiniz: <https://youtu.be/1Qj-8sY2XR0>

Türkiyə boş vədlərə inanmır

Rəsmi Ankara Finlandiya və İsveçlə aparılan danışıqlarda NATO-nun vasitəçiliyini rədd edib

Ankara Helsinki və Stokholmdan bu ölkələrin ərazisində terrorçu Kürdistan Fəhlə Partiyasının (PKK) üzvlərinə qarşı mübarizə üçün konkret təkliflər tələb edir. Türkiyə indiki vəziyyətdə iki dövlət - İsveç və Finlandiyanın NATO-ya daxil olmasına razı deyil.

Böyük Britaniyanın nüfuzlu "Financial Times" qəzeti bu məsələ ilə yaxından tanış olan üç etibarlı mənbəyə istinadən xəbər verir ki, rəsmi Ankara Türkiyə Respublikasının Alyansına daxil olmasına etiraz etdiyi üçün İsveç və Finlandiya ilə üçtərəfli danışıqlar aparmaq barədə NATO-nun təklifini rədd edib. NATO-nun vasitəçiliyi ilə iyunun 15-nə planlaşdırılan görüş baş tutmayıb.

Türkiyənin tələbləri dəyişməyib

Rəsmi Ankara danışıqlara razılıq vermədən əvvəl PKK-nın terrorçu fəaliyyəti ilə əlaqədar narahatlıqlarla bağlı Helsinki və Stokholmdan "konkret təkliflər" tələb edib.

Ölkə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdəğan çərşənbə günü bir daha bildiriş ki, Türkiyə İsveç və Finlandiyanın Şimali Atlantika Alyansına üzvlüyünə münasibətini bu ölkələrin terrorizmlə mübarizədə "aydın, konkret və qətiyyətli addımlar" atmayınca dəyişməyəcək. Bundan əvvəl Türkiyə lideri İsveç və Finlandiyanın Alyansına qoşulmaq üçün NATO ilə danışıqlara vaxt itirməməyə çağırıb. O, qeyd edib ki, Türkiyənin tələbləri dəyişməyib və danışıqları bir şey yoxdur.

May ayında İsveç və Finlandiya NATO-ya üzv olmaq üçün müraciət etsə də, Türkiyə buna razılıq vermir. Rəcəb Tayyib Ərdəğan Skandinaviya ölkələrinin terrorçular üçün "inkubator" hesab edir və onun dediyinə görə, İsveç PKK-nın evinə çevrilib. Türkiyə hakimiyyəti Helsinki və Stokholmdan PKK üzvlərini təslim etməyi və ərazilərdə onlarla əlaqəli bütün strukturları bağlamağı tələb edir.

Finlandiya terrorçuları Türkiyəyə təhvil verməkdən imtina edib

"STT" agentliyinin verdiyi xəbərə görə, Türkiyə 2019-cu ildən bəri Finlandiyaya ekstradisiya ilə bağlı 10 sorğu göndərmişdir.



dərib, lakin Helsinki yalnız iki nəfərin ekstradisiyası ilə razılaşıb. Həmin şəxslərin isə FETÖ və ya PKK ilə əlaqəsi olmayıb. Finlandiyanın "İlta Sanomat" qəzeti yazır ki, Helsinki terrorçu kimi tanınan FETÖ və ya PKK ilə əlaqəli olan şəxslərin Türkiyəyə ekstradisiyasına razılıq verməyib.

Ümumilikdə, iyunun əvvəlinə qədər Helsinki 2019-cu ildən Ankaranın ekstradisiya ilə bağlı göndərdiyi on sorğudan yeddisi ilə bağlı qərar qəbul edib. İki nəfər Türkiyəyə ekstradisiya edilib, lakin onlar vətənlərində terrora şübhəli bilinməyiblər.

NATO-ya və hər iki ölkəyə müvafiq sənədlər göndərilib

Türkiyə bildirir ki, İsveç və Finlandiyanın NATO-ya üzvlüyü ilə bağlı cavabları gözləniləndən aşağıdır. Şimali Atlantika Alyansına qoşulmaq məsələsində Ankaranın İsveç və Finlandiyanın tələblərinə verilən cavablar Türkiyə tərəfinin gözləntilərini doğrultmur və qəbul edilməzdir.

"Anadolu" agentliyi xəbər verir ki, bu Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu deyib. "Biz həm NATO-ya, həm də iki ölkəyə müvafiq sənədlər göndərmişik. Aldığımız sənədlər gözlənilərimizdən uzaqdır. Yeni tələblər göndərdik, onlara cavab gözləyirik. Top artıq onların tərəfindədir", - deyərək bildirib.

Bundan əvvəl Türkiyənin Finlandiya və İsveçlə bu ölkələrin NATO-ya daxil olması ilə bağlı üçtərəfli danışıqlar aparmaqdan imtina etdiyi məlum olub. Danışıqlarda Ankaraya Stokholm və Helsinkinin Alyansına daxil olmaq üçün müraciətlər

rini təsdiqləyəcək həll yolu tapılması planlaşdırılırdı. Türkiyə tərəfi bu danışıqların əsas şərtlərindən biri kimi Finlandiya və İsveçin bu ölkələrin terrorçu PKK partiyası ilə əlaqələrinə son qoymaq üçün konkret təkliflər verməsini qeyd edib.

Moskva bunu cavabsız qoymayacaq

NATO-nun baş katibi Yens Stoltenberq İsveçə səfəri zamanı bildirib ki, blok Türkiyə ilə münasibətləri nizama salmaq, İsveç və Finlandiyanın istəkləri üzrə mümkün qədər tez irəliləyiş əldə etmək üçün bütün tərəflərlə sıx əlaqə saxlamağa davam edir.

Stoltenberq Stokholmun problemi, xüsusən də terrorizmlə mübarizə ilə bağlı qanunvericiliyi dəyişdirərək, həll etməyə hazır olmasını alqışlayıb. O, Türkiyənin narahatlığını qanuni adlandırdı. Baş katib əmindir ki, problemi qısa müddət ərzində həll etmək mümkündür.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin isə deyib ki, Şimali Avropa ölkələrinin NATO-ya daxil olmaq niyyəti beynəlxalq təhlükəsizlik sahəsində onsuz da çətin vəziyyəti gərginləşdirə bilər. Onun sözlərinə görə, Alyansın İsveç və Finlandiya hesabına genişlənməsi Rusiya üçün birbaşa təhlükə yaratmayacaq, lakin bu ərazilərdə hərbi infrastruktur genişləndirilərsə, Moskva bunu cavabsız qoymayacaq.

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

"Azercell"-in yüksək sürətli internetinə metroda xüsusi güzəşt

Lider mobil operator metrodan istifadə edən abunəçiləri üçün yeni kampaniyaya başlayır

"Bağlantını asanlaşdırır, həyatı daha dolğun edirik" strateji məqsədinə sadiq qalan "Azercell" rəqəmsal dünyanın hədsiz imkanlarını abunəçiləri üçün daha yaxın etmək məqsədilə xüsusi kampaniyaya başlayır. Belə ki, 15 iyun 2022-ci ildən etibarən "Azercell" abunəçiləri 0.59 AZN ödəməklə 3GB həcmində yüksək sürətli 1 saatlıq internet paketi əldə edə bilərlər. Kampaniyadan yararlanmaq üçün M açar sözünü 2525-ə göndərmək lazımdır.

Məlumat üçün bildirək ki, metronun 24 stansiyası və tunelləri "Azercell"-in 4G şəbəkəsi ilə əhatə edilib. "Azercell" abunəçiləri hətta qatarın hərəkətdə olduğu zaman da dayanmadan mobil internet xidmətlərindən istifadə edərək yazışsa, videolar izləyə və musiqi dinləyə bilərlər.

"Azercell"-in yüksək sürətli 4G şəbəkəsi "Neftçilər", "Qara Qarayev", "Korçulu", "Həzi Aslanov", "Əhmədli", "Xalqlar Dostluğu", "Ulduz", "Nəriman Nərimanov", "Gənclik", "28 May", "Nizami",



"Elmlər Akademiyası", "İnşaatçılar", "20 Yanvar", "Memar Əcəmi", "Memar Əcəmi 2" (Bənövşəyi xətt), "Avtovağzal", "Nəsimi", "Azadlıq prospekti", "Dərnağlar Dostluğu", "Xətai", "Sahil" və "İçərişəhər" stansiyalarında, eləcə də

bu stansiyaların tunellərində aktivdir. Kampaniya haqqında daha ətraflı məlumat üçün <https://www.azercell.com/az/personal/campaigns/internet/metro-internet-pack.html> səhifəsinə keçid etməyiniz xahiş edilir.

Ermənistan iqtisadiyyatı can verir

Xarici investorlarla yanaşı, yerli iş adamları da bu ölkədən qaçır

Ermənistanda investisiya mühitinin bərdad durumunda olması xarici ölkələrdən yatırılan sərmayələrin həcmi sürətlə azaldır. Hətta erməni iş adamları belə öz ölkələrində sərmayə yatırmaqdan boyun qaçırmağa başlayıblar.

Ermənistan rəsmilərinin korupsiyaya qarşınamaları, ölkə iqtisadiyyatında yaranmış böhranlı vəziyyət, əhalinin əksəriyyətinin yoxsulluğun son həddində yaşaması, işsizliyin tüğyan etməsi iş adamlarını da bu ölkədən qaçırır.

Digər tərəfdən, ailəsini dolandırmaq xatirinə ölkəni tərk edən yarıqarın artması, iş adamlarına açıq-aşkar təzyiqlər göstərilməsi və onların haqq tələb olunması, istər xarici, istərsə də yerli investorların Ermənistana sərmayə yatırmaqdan boyun qaçırmaqları investisiya qoyuluşunun kəskin şəkildə azalmasına təsir edən başlıca amillər sırasında yer alıb. Xarici investorlar iqtisadi inkişafı sual altında olan və memurların öz səlahiyyətlərini aşaraq özbaşınalıq eddikləri bir ölkənin iqtisadiyyatına sərmayə yatırılmasının nə dərəcədə böyük risk olduğunu yaxşı bilirlər.

məlumatlar var idi. Bu isə o deməkdir ki, Ermənistanda dollara tələbat on azı "Arm-RosQazprom"-un "Qazprom"-a ödəməyə getdiyi qədər azalıb. Nəticədə valyutaya tələb ayda on milyonlarla dollar azalıb və bu da onun ucuzlaşmasına səbəb olan amildir.

İrəvan hazırda heç nə istəhsal etmədən xarici maliyyə qaynaqlarından əldə olunan kreditlər hesabına ayaqda qalmağa çalışır. Ölkənin dövlət borcu 10 milyard dollara yaxınlaşıb. Bu ilin yanvarından indiyə qədər 2 milyard dollardan çox kredit götürüldüyü bildirilir. Əlbəttə ki, iqtisadiyyatı çökməkdə olan Ermənistanın belə ağır borc yükünün altından qalxa biləcəyi ciddi şübhələr doğurur.

Bütün bunların fonunda Ermənistanda gözlənilən defolt isə ölkənin xarici borc öhdəlikləri sahəsində ciddi çətinliklərin meydana çıxmasına rəvac verəcək. Defolt o deməkdir ki, dövlət borc öhdəliklərini vaxtında yerinə yetirə bilmir. Ermənistan isə onsuz da borc öhdəliklərini çətinliklərlə yerinə yetirir. Əslində, borc öhdəlikləri növbəti dəfə alınan başqa borclar hesabına yerinə yetirildiyindən ölkənin xaricdən olan iqtisadi asılılığı sürətlə artır. Məsələ bundadır ki, Ermənistanın iqtisadi vəziyyəti uzun illərdir ağırdır və müharibədəki məğlubiyyətdən sonra düzəlməsi də sual altındadır. Digər əsas səbəb də odur ki, Ermənistanda dövlət adına heç nə qalmayıb, sənəballı dövlət müəssisələrinin əksəriyyəti xarici şirkətlərə satılıb. Amma hazırda onlar da işlək vəziyyətdə deyil.

Deyilənlərə görə, baş nazir Paşinyanın komandası da sələfləri kimi, sadəcə oğurlamağı və mənimləməyi daha yaxşı bacaran cinayətkar ünsürlərdən ibarətdir. Bu fonda xaricdən alınan borcların da əksər hissəsi mənimləmənin qurbanı olub.

Beləliklə, gedən proseslər Ermənistanın sürətlə məhvinə doğru yaxınlaşdığını bir daha təsdiqləyir.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı:
www.azerbaijan-news.az

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinin kollektivi iş yoldaşları Sevdə İmamverdiyevaya atası

ŞAKİR İMAMVERDİYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikasının əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayevə əzizi

TOFIQ BABAYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin kollektivi iş yoldaşları Asif Həsənovaya qardaşı

AYDIN HƏSƏNOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi komitənin Masallı bölgəsi üzrə şöbəsinin əməkdaşı Ayıq Səmədovaya anası

TAHİRƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayevə əzizi

TOFIQ BABAYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi tərəfindən 27 aprel 2022-ci ildə www.etender.gov.az portalında və "Azərbaycan" qəzetində elan olunmuş "Azərbaycanda ilk model müəssisədə istifadə olunacaq avadanlıqların alınması, quraşdırılması və texniki servis xidmətləri"nin satın alınması ilə bağlı keçirilmiş təkliflər sorğusunda "NET YAPI PAZARLAMA" MMC qalib elan olunmuşdur.

Qalib şirkətlə müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti 539-49-20

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV



Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.reklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotolillstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter markazi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnməsi, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 5975
Sifariş 1674
Qiyməti 40 qəpik